Nr. 126. Należytość pocztowa opłacona ryczałtem. **Kraków, sobota 4 czerwca 1927.** **Rok XLVI.**

Prenumerata miesięczna:
Bez odnoszenia 4·— zł.
Z odnoszeniem 4·50 „
Z przes. poczt. 4·50 „
Zagranicą. . . . 8·— „
20 Cena numeru: **groszy**
Adres Redakcji: **ul. Wielopole L. 1.** Telefon Nr 3542 i 4450.
Adres Administracji: **ul. Wielopole L. 1.** Telefon Nr 1572, 3542 i 1198.
Nr. czeku PKO 400.402

REFORMA

wychodzi codzien... o godzinie 2 po południu

Przed nadzwyczajną sesją sejmową.

Kraków, 2 czerwca.

Nadzwyczajna sesja sejmowa rozpocznie się 20 bm. Taka decyzja zapadła na konferencji, którą wczoraj odbył marszałek Piłsudski z marsz. Sejmu Ratajem.

Normalnie łączy społeczeństwo z każdą sesją parlamentarną pewien zasób nadziei a w każdym razie oczekiwania, co zrobi parlament? — Jakie problemy rozstrzygnie, w jaki sposób odbije się nowa sesja na losach rządu i życiu państwa.

W warunkach, w których obecnie żyjemy, nadzwyczajna sesja sejmowa nie budzi w społeczeństwie ani wielkich oczekiwań, ani też rozpoczęcie jej nie jest związane z żadnemi nadziejami. Nasz Sejm jest bezwładny i bezsilny, prowadzi żywot raczej tylko pozorny, a znając skład osobowy i przeszłość obecnej Izby, społeczeństwo wcale nie martwi się, że władza wypadła jej z rąk.

Rząd zwołuje Sejm dla załatwienia formalności, związanych z zaciągnięciem **pożyczki zagranicznej.** Wprawdzie kontrakt pożyczkowy podpisany będzie już w tych dniach **bez aprobaty Sejmu,** ale parlament nasz będzie musiał uchwalić ustawę o wstawieniu do budżetu pewnych wydatków, łączących się z zaciągnięciem nowych zobowiązań wobec zagranicy.

Marszałek Piłsudski zapowiedział wprawdzie marsz. Ratajowi, że Sejm otrzyma do załatwienia także kilka innych przedłożeń rządowych, ale jakie to będą przedłożenia, — nikt dotąd nie wie.

Natomiast ze strony partyj sejmowych przygotowano dość obszerny program obrad. Czytaliśmy w komunikatach, że Sejm chce obecnie załatwić socjalistyczny wniosek o **przywrócenie samorozwiązalności Sejmu,** zakończyć narady nad ustawą o zgromadzeniach, pracować dalej nad ustawami samorządowemi i zmianą ordynacji wyborczej do Sejmu i Senatu. Poza tem stronnictwa sejmowe mają zamiar postawić wnioski o zmianę niektórych postanowień dekretu prasowego i przeprowadzić debatę nad polityką, tudzież nad gospodarką rządu.

Na wykonanie tego programu patrzeć musi opinja dość **sceptycznie.**

Samorozwiązalność Sejmu to idea, która nikogo w społeczeństwie nie zagrzeje, lecz przeciwnie, **wielu rozsądnych przeraża.** Prawo Izby do rozwiązania się własną uchwałą otwiera bowiem szerokie pole do demagogji i wprowadza w życie parlamentu nastrój stałego podniecenia. Z doświadczeń przeszłości wiemy, że broni tej używano i że każdorazowa opozycja teroryzowała ustawicznie Sejm wnioskami o rozwiązanie. Sejm obecny chce uchwalić taki wniosek, aby uzyskał broń w walce z rządem. Stronnictwa wyobrażają sobie, że mając prawo do rozwiązania Izby „w kieszeni", zmuszą rząd do lepszego traktowania Sejmu, o ile rządowi zależy na tem, aby nie doprowadzać obecnie do kampanji ostrej, albo też że skorzystają z tego prawa, aby rozwiązać Sejm w momencie, w którym wybory będą wygodne dla większości sejmowej. Takie jednak naginanie konstytucji do doraźnych potrzeb partyjnych, nie może nikogo zachwycać. Jest ono dowodem, że psychologja **ciasnego partyjnictwa** trwa przy ul. Wiejskiej i nie uległa żadnym przeobrażeniom.

Co do **ustawy o zgromadzeniach,** jest wogóle rzeczą wątpliwą, czy obrady Sejmu potoczą się torami, których Sejm pragnie. Należy bowiem uważać za prawdopodobne, że jeszcze przed rozpoczęciem sesji rząd wyda w sprawie tej dekret.

Ustawodawstwo **samorządowe** nie będzie napewno na sesji tej załatwione. Jest to bowiem olbrzymi kompleks spraw, wymagający jeszcze wielomiesięcznych narad. Sejm obecny nie będzie już miał czasu, ani siły, aby się z tym kompleksem uporać. Należy zaznaczyć przytem, iż rząd występuje przeciw załatwianiu tych spraw przez obecną Izbę. Wychodzi przytem ze słusznego na ogół założenia, iż nowe ustawodawstwo samorządowe, mające z samorządów uczynić trwały i przydatny instrument życia państwowego, nie może być załatwiane przez Izbę, stojącą już u progu śmierci, obciążoną tylu grzechami i pozbawioną zaufania społeczeństwa. Jeśli więc Sejm nie da w tej sprawie pełnomocnictw rządowi, to z jej rozwiązaniem **należy poczekać** do zebrania się nowego Sejmu, reprezentującego istotnie wolę ludności. Od siebie dodamy, że ten nowy Sejm tylko wtedy zbuduje trwałe i dobre ustawodawstwo samorządowe, przystosowane do warunków naszego życia, jeżeli sam wybrany będzie na podstawie nowej ordynacji wyborczej i wolnej od dotychczasowych błędów.

I tu przechodzimy do dalszego punktu programu, wyznaczonego na sesję obecną przez stronnictwa sejmowe, tj. do sprawy ordynacji wyborczej. Musimy jednak z góry powiedzieć, że znowu nie wierzymy, by zmiany w ustawie wyborczej dokonane przez obecną Izbę mogły być zmianami poważnemi i korzystnemi. Wszystkie stronnictwa sejmowe chcą nadal pozostawić **proporcjonalność, głosowanie na listy,** a to jest źródłem **wszelkich chorób naszego parlamentaryzmu.** Każda poważniejsza zmiana wymaga przytem większości kwalifikowanych 2/3 głosów głosujących. Taka większość nie da się jednak z reguły osiągnąć.

Mamy pretensję do rządu, że nie wystąpił dotąd z własnym projektem, wtedy bowiem nacisk opinji publicznej na Sejm mógłby być tak silny, iż Sejm wbrew swej woli, projekt ten uchwaliłby, lub do jego załatwienia dał rządowi pełnomocnictwa. Naturalnie projekt ten musiałby odpowiadać nastrojom społeczeństwa.

Jednem słowem, patrząc na przygotowany przez stronnictwa program narad, widzimy, że jakichś pozytywnych doniosłych uchwał **oczekiwać nie należy.** Można z góry przewidzieć, że punktem ciężkości sesji będzie **debata polityczna.** Stronnictwa sejmowe wydobędą ze swych arsenałów broń wszelkiego kalibru dla przeprowadzenia ataku na rząd, ataku, który zresztą wobec istniejącego układu sił nie będzie miał praktycznego znaczenia. Społeczeństwo ma również wiele zastrzeżeń, co do tej lub innej dziedziny działalności rządu. — Wszyscy widzimy poważne braki i potrzebę wielkich zmian. Krytyka **ze strony Sejmu** nie wywoła jednak głębszego oddźwięku w opinji. Kraj zbyt dobrze pamięta, że Sejm obecny rządził Polską kilka lat i **doprowadził ją nad brzeg przepaści.** Jego dzisiejsza krytyka, musi przeto natrafiać na sceptyzm. Pp. posłowie mieli przecież dosyć czasu i sposobności, aby pokazać, jak należy rządzić. Krytyki jałowej i demagogicznej nie wypływającej z przekonania i zmierzającej nie do poprawy stosunków, lecz do dokuczenia rządowi, społeczeństwo wcale nie pragnie.

Sesja, która rozpoczyna się 20 bm., nie będzie sesją owocną.

—0—

Sejm będzie zwołany 20 b. m. na nadzwyczajną sesję.

Warszawa, 2 czerwca (PAT). Wczoraj o g. 5 popołudniu prezes rady ministrów marsz. **Piłsudski** przyjął w Belwederze marszałka sejmu **Rataja** i odbył z nim dłuższą konferencję w sprawie **zwołania nadzwyczajnej sesji sejmu.** O treści tej konferencji marszałek sejmu zakomunikował przedstawicielom prasy m. in., że rząd miał pierwotnie zamiar zwołać nadzwyczajną sesję sejmu na 15 czerwca, jednakże wskutek święta przypadającego na dzień 16 bm., postanowił **zwołać sesję nadzwyczajną na 20 czerwca,** t. j. w poniedziałek.

Tematem konferencji była ponadto **kwestja programu prac sejmu.** Marszałek sejmu informował prezesa rady ministrów **o zamierzeniach izby,** zaś prezes rady ministrów **o możliwych przedłożeniach rządowych.** W rezultacie **kwestja programu prac nadzwyczajnej sesji nie została wyczerpana** i **będzie przedmiotem osobnej konferencji** między prezesem rady ministrów a marszałkiem sejmu, której termin nie został jeszcze ustalony.

—0—

Obrady klubów sejmowych.

Warszawa, 2 czerwca (PAT). W gmachu Sejmu pod przewodnictwem posła Chacińskiego obradował **zarząd główny stronnictwa chrześcijańskiej demokracji.** Na posiedzeniu tem omówiono i zdecydowano szereg spraw organizacyjnych.

Warszawa, 2 czerwca (PAT). Pod przewodnictwem posła Załuski odbyło się **posiedzenie Z. L. N.** Omawiano sytuację **polityczną i gospodarczą państwa.**

Warszawa, 2 czerwca (PAT). W gmachu Sejmu odbyło się posiedzenie klubu **Narodowej Partji Robotniczej** pod przewodnictwem prezesa pos. Popiela. Klub wypowiedział się **za zmianą konstytucji w kierunku nadania Sejmowi prawa samorozwiązania się,** jednak tylko w tym wypadku, gdy **równocześnie będzie przyjęta przez Sejm bezpośrednia uchwała o rozwiązaniu się.** Ponadto wypowiedziano się **za przyspieszeniem wyborów** do parlamentu, oraz **przeciw ewentualnemu przedłużeniu obecnej kadencji parlamentu**

FRANCISZEK KVAPIL

U grobu Juljusza Słowackiego

(Ciąg dalszy).

Słowacki pojednał się również zupełnie z Mickiewiczem. W dalszych pieśniach „Beniowskiego" ma dla niego i dla jego dzieł tylko słowa najwyższego uznania. Mimo to czuł się samotnym, był jakby obcy, opuszczony, w pośród swoich rodaków-wygnańców, w pośród tego olbrzymiego ruchu Paryża.

Czuł, że krok za krokiem szło za nim w całem życiu rozczarowanie, że rzucając światu pełną garścią skarby swej duszy, po wszelkiem, kurczowem prawie staraniu się, aby zdobyć oddźwięk w sercach ludzkich, pozostał owym starym, ślepym, ubogim śpiewakiem z wyspy Chios, który śpiewał na brzegu morza pustym, a sądził, że huczące fale są wyrazem garnącego się do niego ludu. Gdy skończył, nie usłyszał głosu ludzkiego, żadnego westchnienia — więc rzucił harfę daleko od siebie i odszedł smutny, nie wiedząc, że najpiękniejsza jego pieśń nie utonęła w sercach ludzkich, ale w głębinach morza Egejskiego.

Ale ani w owej chwili nie spełniło się to, czego sobie tak gorąco życzył w przepięknej przedmowie do „Lilli Wenedy", gdy przypominając los synów Derwidowych mówi do Krasińskiego: „Czy ty myślisz, Irydjonie, że tworząc ów mit jedności i przyjaźni, nie łudziłem się słodką nadzieją, że kiedyś — i nas tak we wspomnieniach ludzie powiążą, i na jednym stosie postawią... Ty mnie wtenczas umarłego będziesz trzymał na piersiach i mówił mi do ucha słowa nadziei i zmartwychwstania, albowiem za życia słyszałem je od ciebie jedynie".

Rozeszli się — poeta „Przedświtu" i poeta „Do autora Trzech psalmów" a w życiu nie znalazły już ich dusze wzajemnego oddźwięku. Dopiero po latach, teraz, łączą potomni obu w jedną wiązankę i w ich pamięci zostaną tak na wieki.

Najprzykszejszy zawód spotkał Słowackiego w miłości, tego samolubnego Narcyza, do którego serca marnie wzdychała Kora i Eglantyna, przez którego Aniela przedwcześnie spoczęła pod białym marmurem w Santa Croce nad Arnem, w czarownem mieście czerwonej lilji. Wierny pozostał ideałowi swej młodości, Ludwice Śniadeckiej, która go nie kochała, a na końcu życia zakochał się jeszcze niefortunniej w dawnej ukochanej Krasińskiego, Joannie Bobrowej, opiewanej w „Nieboskiej Komedji" i w „Nocy Letniej", żony Teodora Bóbr-Piotrowickiego, a matki córek dorastających...

Miłość ta była dla niego męką, nie znalazła nigdy wzajemności, a tylko nową męczarnią zatruła jego żywot. Dobrze ją przestawił w swej „Nowej Dejanirze", jako sęp Prometeusza wyżerała mu serce, i spełniło się, czem mu dla przestrogi groził Krasiński: „Pamiętaj, co ci mówię, że jeżeli pójdziesz drogą namiętności, serce twoje będzie przebite, choć dotąd przebite nie było, a siła ducha twego zmniejszy się o jedno skrzydło".

Poznał Słowacki później tych słów prawdę. Dopiero gdy się od Bobrowej odwrócił, znużony śmiertelnie, ale nigdy jej nie zapominając, ujrzał, że prawdą była i dalsza przepowiednia Krasińskiego: „W przyjaźni będziesz szczęśliwy".

* * *

Żył w Paryżu w owym czasie Józef Reitzenheim, syn wysokiego urzędnika z Galicji, który nie mogąc się z ojcem swym zgodzić w poglądach politycznych, pozostawał tu na wygnaniu dobrowolnem.

Opowiadano o nich zajmującą anegdotę. W czasie powstania listopadowego stary Reitzenheim, wzór biurokraty austrjackiego, niemiłosiernie prześladował rodziny, których synowie uciekli za granicę, aby uczestniczyć w walce o wolność Polski. Naraz zniknął jego syn własny. Podług wieści nie było wątpliwości, że wstąpił w szeregi powstańców. Odtąd, gdy się Reitzenheim pytał w śledztwie, gdzie przebywa syn tego lub owego, dawano mu odpowiedź: „Gdzie jest mój syn, nie wiem, ale syn pana radcy gubernjalnego Reitzenheima jest w szeregach wojska polskiego".

Józef Reitzenheim po upadku powstania wrócił do domu, ale wskutek ciągłych zatargów z ojcem wyjechał w końcu do Anglji. Tam się ożenił z młodziutką panną Ludwiką Grahamówną, która oczekiwał wielki spadek, ale tymczasem podług umowy z ojcem dostawała tylko roczną rentę 250 funtów szterlingów. Młodzi małżonkowie musieli żyć bardzo skromnie, ale żyli zadowoleni, a dom ich tchnął szczęściem rodzinnego ogniska. Kiedy się przenieśli do Paryża, bywał u nich Słowacki często w gościnie. Mieszkali w Batignolle a Słowacki niedaleko na rue de Ponthieu.

Reitzenheim należał do nielicznych przyjaciół poety i lgnął do niego serdecznie. Kiedy Słowacki wystąpił z klubu wyznawców idei Towiańskiego wręczył motywa tego kroku Reitzenheimowi, aby je oddał zastępcom mistrza nieobecnego. Reitzenheim był również jedynym z ludzi, któremu Słowacki przeczytał tragedję „Jan Kazimierz", najdoskonalszy swój utwór poetycki, w którym postaci historyczne i koloryt czasu uchwycone były z niedościgłą wiernością, a w związku ze wspaniałą koncepcją całości tworzył arcydzieło. Niestety! — z tragedji tej pozostał tylko mały fragment; — gdzie się podział cały rękopis, nikt nie wie. Z czeskiego przełożył R. Z.

(C. d. n.)

Nad czem obradować będzie piątkowa Rada ministrów?

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 2 czerwca. **Dziś** po południu odbędzie się **posiedzenie komitetu ekonomicznego Rady ministrów,** jutro zaś odbędzie się **posiedzenie Rady ministrów,** która, poza podanym już porządkiem obrad, ma nadto zająć się załatwieniem rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej **o organizacji zakładu ubezpieczeń od wypadków,** dalej, wniosku ministerstwa przemysłu i handlu, dotyczącego **projektu statutu państw. Instytutu geologicznego.** Wreszcie na porządku obrad znajduje się też wniosek ministerstwa przemysłu i handlu o **wydanie noweli do ustawy o ochronie wynalazków, wzorów i znaków towarowych.**

Nowy regulamin wyborczy do Rad gminnych we wsiach i miastach.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 2 czerwca. W numerze 124 „Monitora Polskiego" z dnia 1 czerwca **ukazało się rozporządzenie ministra spraw wewnętrznych o wprowadzeniu nowego regulaminu wyborczego do rad gminnych w gminach wiejskich na obszarze b. Kongresówki.**

Zasadniczą cechą nowego regulaminu jest **wprowadzenie tajności wyborów członków rad gminnych,** gdyż dotychczasowe wybory do rad gminnych **odbywały się jawnie** w ten sposób, że wyborcy **dzielili się na grupy** i stawali po jednej albo drugiej stronie izby, w której odbywało się głosowanie. **Jedynie wybór wójta i jego zastępcy był dotychczas tajny.**

Obecnie wybory gminne odbywać się będą **przez podawanie kartek z nazwiskami kandydatów.** Zarządzenie o wprowadzeniu nowego regulaminu wyborczego związane jest z rozpisaniem wyborów do rad gminnych na terenie całej b. Kongresówki. Wybory odbędą się jeszcze w ciągu b. m.

Pozatem regulamin, dotyczący miast, nakłada na magistraty obowiązek stałego poprawiania i uzupełniania list wyborczych, oraz ustala termin ich sprawdzania, mianowicie w miastach liczących ponad 6 tysięcy mieszkańców na 6 dni, w miastach poniżej 6 tysięcy mieszkańców na 3 dni.

Kto będzie wykonywał nadzór nad pracą?

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 2 czerwca (A). Wczoraj zostało **ogłoszone rozporządzenie** ministra spraw wewnętrznych **w sprawie nadzoru nad pracą.**

Rozporządzenie ustala, że nadzór ten sprawują **w Warszawie i Łodzi komisarjaty rządu, w Krakowie, Lwowie, Katowicach, Królewskiej Hucie** i **Bielsku dyrektorowie policji, w Poznaniu, Bydgoszczy, Gnieźnie, Inowrocławiu, Toruniu** i **Grudziądzu prezydenci miast.**

Pogłoski o kooperacji „Kopsu" z P. P. S. w Radzie miejskiej w Warszawie.

Warszawa, 2 czerwca (AW). Pogłoski o pertraktacjach pomiędzy przedstawicielami **frakcji Komitetu Obrony Polskości Stolicy** w radzie miejskiej a **PPS, w sprawie utworzenia większości w nowo obranej radzie miejskiej w Warszawie utrzymują się** w dalszym ciągu uporczywie.

Dziś pisze „Nasz Przegląd" o tego rodzaju pertraktacjach iż wobec tego **głosy żydowskie w radzie są do stworzenia większości już niepotrzebne.**

Projekt zmiany taryfy towarowej na kolejach.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 2 czerwca. Jak się dowiadujemy **w ministerstwie komunikacji** opracowywany jest **projekt nowej taryfy kolejowej na artykuły masowe, jak drzewo, materjały budowlane** i to zarówno w obrocie **wewnętrznym jak i zagranicą.**

Zmiana taryfy na artykuły budowlane w obrocie wewnętrznym ma iść **w kierunku popierania ruchu budowlanego.**

Nowi członkowie Rady Zawiadowczej P. K. O.

Warszawa, 2 czerwca (PAT). W myśl rozporządzenia Prezydenta Rzplitej z dnia 21 stycznia rb. w skład Rady zawiadowczej P. K. O., w miejsce dwóch delegatów sejmu, wchodzić mają dwaj reprezentanci spółdzielni kredytowych. W związku z wejściem w życie powyższego rozporządzenia na miejsce posłów Brunona Gruszki i Jerzego Zdziechowskiego, członkami rady zawiadowczej PKO. zamianowani zostali przez ministra skarbu inż. **Mokrzyński,** kierownik działu w krajowym patronacie spółek rolniczych we Lwowie, oraz J. **Szmydt,** członek zarządu związku spółdzielni polskich.

Wielki raid samochodowy.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 2 czerwca. W dniach między 5 a 10 czerwca odbędzie się rajd automobilowy, zorganizowany przez Automobilklub Polski.

W rajdzie tym **weźmie udział 25 samochodów.** Wyjazd nastąpi dnia 5 bm. o godz. 13 z Warszawy.

Trasa prowadzi z Warszawy przez Kutno, Bydgoszcz, Grudziądz, Gdynię, następnie Wejherowo, Bydgoszcz, Gniezno do Poznania, dalej przez **Częstochowę, Katowice do Krakowa,** gdzie rajd przybędzie 9 bm., dalej do **Zakopanego, Nowego Targu, Gorlic, Drohobycza, Stryja i Lwowa,** dokąd rajd przybędzie 10 bm. pomiędzy godz. 13 a 19.

Ostatni samochód, który będzie zamykał korowód, na znak zakończenia rajdu będzie miał **chorągiew biało-zieloną.**

Ministerstwo spraw wewnętrznych wydało do wszystkich wojewodów okólnik, polecający władzom państwowym zarządzenie **środków bezpieczeństwa,** potrzebnych dla należytego przeprowadzenia tego rajdu.

—0—

Najwyższe czynniki państwa postanowiły przyjąć pożyczkę zagraniczną

Prawdopodobnie w piątek będzie umowa podpisana.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 2 czerwca. **Na wtorkowej** radzie na **Zamku pod przewodnictwem Prezydenta Rzeczypospolitej,** w której, jak już donosiliśmy, wzięli udział premjer marsz. **Piłsudski,** wicepremjer **Bartel** oraz ministrowie **Zaleski i Czechowicz zapadła decyzja przyjęcia oferowanej nam przez kapitał amerykański wielkiej pożyczki.**

Wszystkie sporne punkty, zwłaszcza zaś dotycząca **roli i zakresu działania obserwatora** zostały **usunięte.** Decyzja ta **wpłynęła na przyspieszenie terminu zakończenia pertraktacyj.**

We środę toczyły się **dalsze obrady** między min. **Czechowiczem** i Drem **Młynarskim** a **przedstawicielami banków amerykańskich nad techniczną stroną kontraktu pożyczkowego.**

Ogólnie spodziewają się, że **w piątek nastąpi podpisanie umowy,** którego ze strony polskiej dokona min. **Czechowicz.**

Kontrakt pożyczkowy w biurze prawniczem Rady ministrów.

Warszawa, 2 czerwca (AW). **Biuro prawnicze Rady ministrów rozpatrywało** z punktu widzenia prawnego **projekt kontraktu pożyczkowego,** jaki został ostatnio ustalony w rokowaniach z przedstawicielami trustów amerykańskich.

—0—

Polska domaga się od sowietów ścisłego wykonania traktatu ryskiego.

Konferencja min. Zaleskiego z posłem Wojkowem.

Warszawa, 2 czerwca (AW). Wczoraj odbyła się **dłuższa konferencja między min. Zaleskim,** a przedstawicielem Sowietów w Warszawie p. **Wojkowem.**

Na konferencji **poruszono sytuację wytworzoną przez zerwanie stosunków anglo-sowieckich.**

Wedle przypuszczeń kół politycznych min. **Zaleski** w czasie konferencji **zwrócił uwagę posłowi Wojkowi, na konieczność ściślejszego dotrzymywania przez rząd sowiecki klauzul traktatu ryskiego,** dotyczących **zwrócenia** przez Sowiety **wszystkich pozostałych na terenie b. Rosji zabytków polskich, oraz wypłaty 30 milj. rubli złotych,** które z tytułu układu ryskiego **należą się już od paru lat Polsce i dotąd nie zostały przez Sowiety zwrócone.**

Bez zmiany polityki niem. wobec Polski niema ewakuacji Nadrenji.

(Telegram własny „N. Reformy").

Londyn, 2 czerwca. Londyńskie pismo „Fortnightly Review" w numerze czerwcowym omawia sprawę ewakuacji Nadrenji i twierdzi, **że póki Niemcy nie zmienią polityki szykan wobec Polski, o żadnej ewakuacji mowy być nie może.**

W tym samym numerze jest artykuł, poświęcony marszałkowi Piłsudskiemu i jego roli w życiu współczesnej Polski.

Wielki zjazd dyplomatów sowieckich w Berlinie.

Berlin, 2 czerwca (PAT). „Vossische Zg." donosi, że przejazd komisarza spraw zagranicznych **Cziczerina przez Berlin będzie miał doniosłe znaczenie polityczne,** nietylko ze względu na rozmowy, jakie Cziczerin ma przeprowadzić z kanclerzem Marxem i ministrem Stresemannem, ale również z powodu **konferencji posłów sowieckich z całego szeregu stolic europejskich,** którzy przybędą na ten czas do Berlina. W konferencjach tych mają wziąć udział oprócz charge d'affaires Sowietów w Londynie **Rosenholza** i dotychczasowego naczelnika rosyjskiej delegacji handlowej **Chińczuka** również ambasador sowiecki **w Berlinie Krestiński,** ambasador sowiecki **w Paryżu Rakowski** i przedstawiciel Sowietów w Rzymie, który miał zostać wezwany do Berlina.

Cziczerin nie zatrzyma się w Warszawie.

Moskwa, 2 czerwca (AW). Ustalonem zostało, iż komisarz ludowy do spraw zagranicznych **Cziczerin drogę powrotną z Frankfurtu n. Menem** odbywać będzie drogą na **Berlin, Kowno, Rygę.**

Istniejący poprzednio **projekt zatrzymania się Cziczerina w Warszawie został zarzucony.**

Cziczerin zatrzyma się w czasie swej podróży powrotnej zarówno **w Berlinie, jak Kownie i Rydze.**

W Rydze Cziczerin ma zamiar konferować z ministrem **Celensem w sprawach finalizacji układów sowiecko-łotewskich, w sprawie traktatu reasekuracyjnego. Zmianie marszruty powrotnej** Cziczerina przyisują w komisarjacie ludowym do spraw zagranicznych **duże znaczenie polityczne.**

Zerwanie stosunków z Anglją ciosem dla życia gosp. Rosji.

Moskwa, 2 czerwca. (AW) **Mimo szumnych zapewnień** komisarza ludowego **Mikojana,** fachowe koła gospodarcze Związku Sowieckiego **obawiają się skutków zerwania stosunków anglo-sowieckich** dla życia gospodarczego republik sowieckich.

W przemówieniach na ostatniem posiedzeniu Politbiura zarówno komisarz ludowy finansów, **Briuchanow,** jak i jego zastępca **Frumkin, w najwyższym stopniu pesymistycznie oceniali konjunktury finansowe po zerwaniu.** Nawet rozpisana świeżo **pożyczka wewnętrzna nie budzi wileikch nadziei** co do efektów jej realizacji.

Nieustępliwość Kanady wobec sowietów

Z Ottawy donoszą:

Rząd kanadyjski odrzucił propozycję przedstawiciela sowietów co do odroczenia momentu zniesienia traktatu handlowego i przywilejów sowieckich w Kanadzie.

Masowe aresztowania opozycjonistów w Rosji.

(Telegram iskrowy „N. Reformy").

Paryż, 2 czerwca. Jak donoszą dzienniki berlińskie z Moskwy, na skutek **wzmożonej agitacji opozycji przeciwko polityce zagranicznej sowietów,** rząd wydał **ostre zarządzenie. Policja aresztowała kilka tysięcy agitatorów opozycyjnych.**

Wzmocnienie stanowiska Cziczerina.

Moskwa, 2 czerwca. (AW) **Stanowisko zastępcy prezesa Sownarkoma, Ciurupy, jest obecnie silnie zachwiane.** Przypuszczają tu, iż stanowisko Ciurupy **obejmie komisarz Cziczerin, którego wpływy wzmocniły się ostatnio znacznie.** Zmiany te przypisują **zbliżeniu,** jakie nastąpiło **pomiędzy Cziczerinem a Stalinem na tle linji polityki sowieckiej wobec Anglji. Cziczerin** — jak się zdaje — **wyrzekł się swoich dawnych sympatyj opozycyjnych.**

—0—

Znowu nieudały zamach na pociąg pod Lidą.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 2 czerwca. Na szlaku **Bastuny-Bieniakonie na linji Wilno-Lida** bezpośrednio przed przejściem **pociągu osobowego** w dniu wczorajszym **zauważyła służba kolejowa położone w poprzek toru w pięciu miejscach podkłady kolejowe.** Przeszkody usunięto, tak że pociąg mógł przejść normalnie. O wypadku zawiadomiono władze kolejowe, śledcze i policyjne, które stwierdziły, że **bezsprzecznie planowany był zamach na pociąg.**

Aresztowanie pastora ewangelickiego w Tarnowskich Górach pod zarzutem zdrady stanu.

Katowice, 2 czerwca.

Policja polityczna śląska przeprowadziła wczoraj **rewizję w mieszkaniu pastora ewangelickiego Deutschmanna w Tarnowskich Górach i aresztowała go pod zarzutem zdrady stanu.**

Jak słychać, podczas rewizji **znaleziono obszerną i kompromitującą korespondencję prowadzoną z b. cesarzem Wilhelmem i jego małżonką** w Doorn, oraz szereg pism i orderów udawadniających, że **pastor Deutschmann jest członkiem Jungdentschlandu.** Między innemi znaleziono również **szereg przekazów na banki niemieckie,** na znaczne b. sumy.

Aresztowanego odstawiono do powiat. komendy policji. Dalsze śledztwo w toku.

—0—

Traktat handlowy polsko-łotewski.

Ryga, 2 czerwca (PAT). Pomiędzy łotewskim ministrem spraw zagranicznych **Cielensem** i posłem polskim **Łukaszewiczem** doszło do **porozumienia w sprawie terminu rokowań o zawarcie traktatu handlowego polsko-łotewskiego.**

Termin ten ustalono na dzień około 15 czerwca br.

Rozstrzelanie gen. Kleszczyńskiego.

Kowno, 2 czerwca (PAT). B. szef sztabu gen. litewskiego gen. Kleszczyński, skazany na karę śmierci przez sąd wojenny, wniósł na ręce prezydenta **prośbę o ułaskawienie,** która jednakże została **odrzucona.** Jak donosi „Litauische Rundschau", **gen. Kleszczyński został wczoraj o godz. 3 rano rozstrzelany.**

Chamberlain o sprawie egipskiej

Londyn, 2 czerwca (PAT). Przemawiając w Izbie gmin **Chamberlain** oświadczył, że już od dłuższego czasu celem polityków egipskich było uczynienie z armji **narzędzia w ręku partji politycznej Estadire Wafd.** Sprawa ta obchodzi **bezpośrednio** rząd brytyjski w związku z zagadnieniem opieki nad cudzoziemcami w Egipcie i w związku z kwestją **obrony kanału sueskiego.** Rząd angielski nie może dopuścić do tego, aby zadanie jego zostało utrudnione przez istnienie potężnej i **nieprzyjaznej** siły, jaką mogłaby się stać armja egipska, gdyby **wpływy wywrotowe** mogły być w niej swobodnie wywierane. Zrealizowanie zaleceń komisji wojskowej parlamentu egipskiego doprowadziłoby do swobodnych **wpływów politycznych na armję przez partję rządową.**

Dział giełdowy.

Kraków, 2 czerwca.

AKCJE NIECO SŁABIEJ, DOLAR UTRZYMANY.

W prywatnych obrotach do chwili rozpoczęcia oficjalnego zebrania na rynku efektów tendencja nieco słabsza. Zainteresowanie minimalne, obroty słabe. Jaworzno z dniem wczorajszym płaci dywidendę od 1 akcji nominal. (25 zł.) — 1.75 zł.

Tohan przewalutowany, 25 akcyj markowych = 1 akcja 25-złotowa. Kursa kształtowały się następująco: Zieleniewski 22—22¼, Cegielski 45, Bank Polski 149—151, Chybie 6.80—6.85, Jaworzno 21¼—21½ ex-kupon, Siersza górn. 7, Gazy wsch. 29—29¼, Tohan 17—17¼, Lokomotywy 1.90, Górka 51—51½, Chodorów 142—143.

Na rynku walut i dewiz tendencja naogół utrzymana, zainteresowanie dla got. dolar. słabe, przy wystarczającej ilości towaru.

W Krakowie got. 8.92—8.92½, czeki 8.94—8.95, w Warszawie 8.92¾, czeki 8.94, we Lwowie got. 8.91¾, czeki 8.94, we Lwowie got. wie got. 8.91¾—8.92¼, czeki 8.94—8.94½, w Katowicach got. 8.92¼—8.92¾, czeki 8.94½.

Na wszystkich giełdach nastrój nieco słabszy, przy lekkim nadmiarze towaru. Bank Polski płacił w dalszym ciągu za got. 8.89, za czeki 8.91.

—0—

Wiedeń, 2 czerwca. Pomyślne doniesienia o tendencji i zakupach na giełdzie berlińskiej wpłynęły na ożywienie i polepszenie wielu wartości na giełdzie wiedeńskiej. W dalszym przebiegu ruch był spokojniejszy, przyczem niektóre papiery węgierskie lekko zniżkowały.

Siersza Górnicza 5.5, Portland 52, Karpaty 34.1, Galicja 126, Schodnica 11, Nafta 13.15, Alpiny 43.8, Gal. Bank Hipoteczny 1, Fanto 9.4, Zieleniewski 18.25.

—0—

Zurych, 2 czerwca. PAT. Paryż 20.36, Londyn 25.25 1/8, Nowy Jork 5.19.81, Belgja 72.22½, Włochy 28.65, Hiszpanja 91.22½, Holandja 208.11½, Berlin 123.20, Wiedeń 73.16½, Sztokholm 139.10, Oslo 135, Kopenhaga 138.81½, Sofja 3.75, Praga 15.40, Warszawa 58.10, Budapeszt 90.65, Białogród 5.13½, Ateny 6.77½, Konstantynopol 2.71, Bukareszt 3.15, Helsingfors 13.07½, Buenos Aires 220.25,

Przygotowania na uroczystości Słowackiego.

WARSZAWA WOBEC UROCZYSTOŚCI.

Warszawski komitet wykonawczy uczczenia powracających do Ojczyzny prochów Juljusza Słowackiego ukończył już przedwstępne od miesiąca z wytężoną energją prowadzone prace, których rezultat pozwala przewidzieć wspaniałość i głębokoki nastrój wielkiej manifestacji narodowej i kultury polskiej, jaką będzie powrót zwłok Słowackiego. Sekcja techniczna, działająca pod przewodnictwem p. komisarza rządu Jaroszewicza, opracowała wszystkie szczegóły podróży zarówno okrętu „Wilja“ jak i statku „Mickiewicz“, na którym, zgodnie z inicjatywą komitetu, zwłoki przybędą do Warszawy. Ta sama sekcja ustaliła organizację pochodu załobnego, udział delegacji itd.

Artystyczna strona uroczystości jest przedmiotem prac sekcji muzycznej, pod kierunkiem p. Karola Szymanowskiego oraz sekcji plastycznej, której przewodniczy p. Tichy. Do zadań tych sekcji należą wszystkie produkcje muzyczne, zarówno w czasie samego pogrzebu, jak i obchodów poprzedzających, jak również dekoracje statku, katafalku, rydwanu żałobnego i na wielką skalę zakrojonej budowli dekoracyjnej na drodze pochodu w Warszawie.

Sekcji teatralnej przewodniczy p. Krzywoszewski. Wszystkie teatry dramatyczne w Warszawie zgłosiły przez swoich reprezentantów w sekcji wystawienie utworów Słowackiego, prawdopodobnie „Księcia Niezłomnego“ i „Złotej Czaszki“ w teatrach miejskich, zaś „Samuela Zborowskiego“ w Teatrze Polskim. Wydane będą pozatem przez komitet trzy popularne, o wysokim poziomie artystycznym broszury i portret J. Słowackiego. Tem zajmuje się specjalna komisja pod przewodnictwem prezesa komitetu p. Zenona Przesmyckiego.

Na czele sekcji organizującej akcję prasową stoi prezes syndykatu dziennikarzy p. Z. Dębicki.

Zaawansowanym pracom sekcji finansowej przewodniczy p. prezydent Jabłoński.

Część koscielna spoczywa w rękach sekcji kościelnej, kierowanej przez księdza prałata Niemirę.

Działalność wszystkich sekcyj rozciąga się na przestrzeni drogi od Paryża do Warszawy. Skład komitetu którego biura mieszczą się w ratuszu ul. Senatorska 14, tel. 2—4 jest następujący: Zenon Przesmycki, przes. Wł. Jabłoński, wiceprezes, Jan Lechoń, sekretarz, J. Kaden-Bandrowski, Wacław Berent, Zd. Dębicki, W. Jaroszewicz, St. Krzywoszewski, St. Libicki, ks. dr K. Niemira, Artur Oppman, B. Rogaczewski, gen. W. Rożen, W. Sieroszewski, L. Staff, Andrzej Strug, komandor J. Świrski, K. Szymanowski, K. Tich, K. Wierzyński, prof. J. Ujejski, pułk. J. Ulrych.

UROCZYSTOŚCI SŁOWACKIEGO W PARYŻU.

Komisja literacka paryskiego Towarzystwa popierania stosunków artystycznych pomiędzy Francją a Polską, razem z ambasadą polską w Paryżu, ustaliła program uroczystości **przewiezienia zwłok Juljusza Słowackiego przez Francję.** Punktem ciężkości uroczystości będzie nabożeństwo w dn. 15 czerwca o godz. 10-ej rano w kościele le Assomption, pochód przez miasto i wystawienie trumny w kaplicy ambasady polskiej. Z Paryża zwłoki przewiezione zostaną do **Cherbourga,** a stamtąd morzem do Gdyni.

W dniu 14 czerwca, a więc w przeddzień głównych uroczystości, odbędzie się **akademja ku czci Słowackiego,** z udziałem delegacji kilkuset związków polskich z całej Francji, przybyłych ze sztandarami. Słowackiemu poświęcony będzie pozatem numer czasopisma „Polonja“, a nadto wydane będą broszury z życiorysem wielkiego poety.

Komisja literacka zamierza działalność swoją w kierunku propagowania poezji Słowackiego rozwinąć szerzej, już po **ceremonjach pogrzebowych** i w tym celu rozpocznie druk całego szeregu prac w czasopismach francuskich. Wielu wybitnych pisarzy francuskich przyrzekło swą współpracę.

—0—

ODEZWA DO KUPCÓW I PRZEMYSŁOWCÓW KRAKOWSKICH.

Krakowska Izba handlowo-przemysłowa ogłasza następującą odezwę:

W ostatnich dniach czerwca br. będzie Kraków terenem wielkich uroczystości związanych z pogrzebem Juljusza Słowackiego. — Prócz najwyższych reprezentantów rządu polskiego i przedstawicieli naczelnych organizacyj naukowych, kulturalnych i oświatowych w państwie, zjadą do Krakowa tysiączne rzesze z całego kraju, a nie braknie też licznych gości zagranicznych.

Gród podwawelski **przystosować musi swój zewnętrzny wygląd do uroczystości chwili.** — Czystość i porządek w mieście: oto podstawowe warunki dla przygotowania wielkiego obchodu narodowego w Krakowie.

Izba handlowa i przemysłowa w Krakowie zwraca się do wszystkich właścicieli zakładów kupieckich i przemysłowych w mieście z gorącym apelem, aby zarówno wystawy sklepowe, portale, szyldy, wywieszki, napisy itp. jak i wewnętrzne urządzenie sklepów gruntownie odczyścili i odświeżyli. Izba wierzy, że kupiectwo krakowskie, mimo ciężkich warunków materalnych, nada swoim warsztatom pracy szatę zewnętrzną odpowiadającą zarówno własnej godności, jak i uroczystej dla Narodu chwili.

—0—

KSIĄŻKA O SŁOWACKIM.

— **Michał Janik: Juljusz Słowacki.** Próba syntezy. Kraków 1927. Nakładem Krakowskiej Spółki Wydawniczej.

Uznanie należy wyrazić krakowskiej Spółce Wydawniczej za to, że pierwsza z pośród instytucyj wydawniczych pośpieszyła wziąć udział w przygotowaniu zbliżającego się wielkiego obchodu narodowego ku czci Słowackiego przez wydanie nowej pięknej książki, poświęconej autorowi „Anhellego“. Autorem książki jest prof. dr Michał Janik, jeden z najgorętszych miłośników poezji Słowackiego i świetny jej znawca. Książka, napisana pięknym i barwnym językiem literackim, daje doskonale skreślony syntetyczny wizerunek życia i twórczości poety, oświetlony z punktu widzenia aktualnych wielkich problemów życia, jak też najnowszych studjów naukowych, poświęconych Słowackiemu. W związku z przygotowanemi obchodami i uroczystościami książka prof. Janika ma doniosłe praktyczne znaczenie jako podręcznik pomocniczy dla popularyzacyjnych zadań i prac Komitetu sprowadzenia zwłok Słowackiego. Do studjum tego powrócimy jeszcze w najbliższym czasie.

(p.)

Zjednoczenie polsk. Towarzystw oświatowych.

W Warszawie odbył się Zjazd przedstawicieli Polskich Towarzystw Oświatowych, które od roku 1924 zjednoczone są w Komisji Porozumiewawczej i posiadają w Warszawie własny organ: Wydział Wykonawczy Polskich Towarzystw Oświatowych. Są to znane w całej Polsce i zasłużone w pracy oświatowej: Polska Macierz Szkolna b. Kongresówki, Towarzystwo Czytelni Ludowych b. zaboru pruskiego, małopolskie Towarzystwo Szkoły Ludowej, Polska Macierz Szkolna Ziem Wschodnich w Wileńszczyźnie, Macierz Szkolna Cieszyńska i Macierz Szkolna Gdańska.

Pragnąc zacieśnić swój dotychczasowy przyjazny stosunek, opierający się na wspólnej ideologji w pracy społeczno-oświatowej, opierający się — o ile chodzi o formę organizacyjną — na regulaminie Komisji Porozumiewawczej i Wydziału Wykonawczego, na ostatnim Zjeździe przedstawicieli Towarzystwa te zdecydowały utworzyć statutową organizację pod nazwą: **Zjednoczenia Polskich Towarzystw Oświatowych.** W skład Wydziału Wykonawczego tego Zjednoczenia wybrani zostali: jako prezes p. Józef Świeżyński (prezes P. M. S.), jako zastępcy prezesa pp.: Ks. A. Ludwiczak (dyrektor T. C. L.), Dr. A. Mikulski (wiceprezes T. S. L.), Jan Nowicki (wiceprezes P. M. S.), skarbnik A. Nowak (czł. Zarz. Gł. T. S. L.), sekretarz Jan Kornecki (sekretarz P. M. S.), oraz jako członkowie Wydziału pp. Celichowski (T. C. L. Poznań), Teofil Szopa (P. M. S. Z. W. Wilno), J. Augustyński (P. M. S. Gdańsk). Jako zastępcy pp.: Dr. W. Wysocki (T. S. L. Kraków), Dr. E. Czuchajowski (T. S. L. Lwów), J. Stemler (P. M. S. Warszawa), St. Ciozda (P. M. S. Z. W. Wilno), T. Stark (T. C. L. Katowice), adwokat Wlazło (T. C. L. Katowice), oraz delegat P. M. S. z Cieszyna.

Do chwili zatwierdzenia przez władze statutu, co nastąpi wkrótce, Zjednoczenie działać będzie pod dotychczasową firmą Komisji Porozumiewawczej i Wydziału Wykonawczego P. T. O., mieszczących się w Warszawie przy ul. Marszałkowskiej 153, m. 6. Organem Zjednoczenia pozostaje czasopismo **„Oświata Polska“.**

Wystawa hygieniczno-sanitarna.

Warszawa, 2 czerwca.

Jak donosiliśmy, w związku z odbywającym się tu kongresem medycyny i farmacji wojskowej otwarto we wtorek międzynarodową wystawę hygjeny.

Teren wystawy obejmujący około 40 tys. m. kwadr. na rozległych podwórzach szkoły podchorążych oraz w przeznaczonych dla eksponatów salach parterowych i 1 piętra ekschu szkolnego, podzielony jest na szereg działów. Na pierwszem podwórzu ustawiono kioski urządzeń sanitarnych Warszawy, Związku zdrojowisk, warszawskiego pogotowia ratunkowego, estradę dla orkiestry, restaurację oraz teren na widowiska kinowe. Drugie podwórze oraz przyległe sale parterowe zajęły wojskowe urządzenia sanitarne polowe oraz Czerwony Krzyż, który z wielkim nakładem pracy urządził szpital polowy pod namiotem oraz punkty opatrunkowe i żywnościowe.

W salach na pierwszem piętrze urządzono wystawę przyrządów sanitarnych, środków opatrunkowych oraz wspaniale rozwijającego się wielkiego przemysłu fabrykacji środków leczniczych. Tu występuje kilka tysięcy firm, produkujących nietylko środki lecznicze, nieustępujące dobrocią swoją zagranicznym, ale wyrabiających także całkowite urządzenia szpitali, gabinetów lekarskich, dentystycznych i środków opatrunkowych. W tej dziedzinie uwagę zwracał pokaz fabrykacji waty, urządzony w ten sposób, że w oczach zwiedzających z surowej bawełny wyrabia się watę hygroskopijną oraz gotowe do opatrunków bandaże.

Bardzo aktualny, ze względu na rozpoczęty już okres wyjazdu do uzdrowisk, pokaz urządził Związek zdrojowisk polskich, który w umyślnie zbudowanym w stylu zakopiańskim kiosku przedstawił daty oraz fotografje ze wszystkich zdrojowisk i uzdrowisk Polski.

Charakter wystawy jest wybitnie propagandowo-naukowy, mający na celu nietylko zobrazowanie tego, cośmy na polu sanitarno-hygjenicznym dotychczas zrobili, ale również pokazanie szerokim warstwom społeczeństwa, czego nie należy czynić, jeśli się chce należeć do wielkiej rodziny ludów cywilizowanych.

Wystawa trwać będzie do dnia 16 bm.

Obradujący w Warszawie kongres medycyny i farmacji wojskowej kontynuował wczoraj przed południem obrady na temat **ewakuacji w wojnie ruchowej.** Popołudniu uczestnicy kongresu grupami udali się na zwiedzanie urządzeń sanitarnych Warszawy, poczem byli obecnie na pokazie ćwiczeń pierwszego baonu sanitarnego i centralnej szkoły gimnastyki i sportów, a następnie zwiedzili oficerską szkołę sanitarną oraz zakład farmacji przy uniwersytecie warszawskim.

Zjazd międzynarodowej Rady dla badań morza.

W Sztokholmie odbyło się dnia 27 bm. otwarcie konferencji Rady międzynarodowej dla badań morza, obchodzącej w tym roku 25-lecie swego istnienia. W konferencji biorą udział delegaci 16 krajów, m. in. **z Polski.** — Przed otwarciem zjazdu delegaci złożyli wieniec na grobie króla Oskara II, inicjatora Rady. Otwarcie kongresu odbyło się **w obecności króla i członków rodziny królewskiej.** Po przemówieniu gubernatora von Sydowa, zabrał głos przewodniczący Rady Maurice (Anglja), przedstawiając pokrótce wyniki 25-letniej działalności Rady.

Po otwarciu zjazdu Rada przystąpiła do obrad w poszczególnych komisjach. Wieczorem władze m. Sztokholmu podejmowały uczestników zjazdu bankietem.

Wiadomości z Zakopanego.

Liczne wycieczki szkolne do Zakopanego. — Upały. — Krwawe zajścia poborowe.

(kap) Z początkiem czerwca b. r. przybyło do Zakopanego szereg wycieczek szkolnych z całego kraju. Są to zarówno wycieczki gimnazjalne jak i szkół zawodowych i powszechnych z Krakowa, Bielska, Łodzi, Warszawy, Torunia i t. p. Ciągle wpływają do Dworca Tatrzańskiego i Domu Wycieczkowego dalsze zgłoszenia, tak, że w najbliższych dniach wycieczki szkolne w Zakopanem będą liczone na dziesiątki. W ubiegłych latach było Zakopane również często odwiedzane przez wycieczki szkolne, jednak nie w tym stopniu, co obecnie.

Od dwóch dni pogoda w Zakopanem uległa kompletnej zmianie, temperatura dochodzi do 30 prawie stopni C. powyżej zera. Najniższa temperatura w cieniu w dniu 1 czerwca wynosiła 15 stopni. W górach śniegi topnieją nadzwyczaj szybko. W Morskiem Oku i na Hali Gąsienicowej znikły już zupełnie.

Podczas odbywającego się od kilku dni w Zakopanem poboru rocznika 1906, zdarzyły się już krwawe zajścia. Pierwsze w restauracji w Jaszczurówce, gdzie pijani górale rzucili się na przeszło osiemdziesięcioletniego gazdę — Jana Gawlaka — któremu zadali trzy ciężkie pchnięcia nożem w łopatkę. Staruszka odwieziono do szpitala, sprawcami zajęła się policja.

Ostrzejszy jeszcze charakter przybrało zajście w restauracji Wójcika na Bystrem, gdzie pijany poborowy Okrąglak Paweł, jeden z najgroźniejszych w Zakopanem awanturników, począł napastować restauratora, ciskając w niego kuflami od piwa i stołami tak, aż restaurator p. Wójcik strzelił do niego dwukrotnie, raniąc go za drugim razem ciężko w lewą nogę powyżej uda. Rannego odwieziono do szpitala — restaurator odpowiadać będzie za przekroczenie granic obrony koniecznej.

KRONIKA.

Kraków, 2 czerwca.

Pochodzenie obrazu Matki Boskiej Ostrobramskiej.

Donoszą z Wilna: Na zaproszenie ks. biskupa Michalkiewicza p. wojewoda Raczkiewicz, oraz prof. Rutkowski i Remer z prezesem syndykatu dziennikarzy udali się do wikarjatu ostrobramskiego, gdzie było dokonane odnowienie cudownego obrazu Matki Boskiej Ostrobramskiej. Po krótkiej modlitwie zabrał głos prof. Remer, dając szczegółowy opis obrazu i jak prof. Rutkowski dokonał odnowienia i zabezpieczenia obrazu. Według orzeczenia prof. Rutkowskiego i Remera, obraz Matki Boskiej Ostrobramskiej, malowany al tempera, pochodzi nie z XVII w., jak dotąd mylnie twierdzono, lecz z wieku XVI. W najbliższym

czasie będzie dokonana gruntowna restauracja kaplicy w Ostrej Bramie, poczem zostanie tam umieszczony obraz w obecności prof. Rutkowskiego i komitetu rzeczoznawców.

Polskość pow. wileńskiego zaznaczyła się w wyborach gminnych.

Z Wilna donoszą:

Wybory na terenie pow. wileńsko-trockiego do rad gminnych, dały bardzo pomyślne wyniki pod względem narodowościowym. W gminie niemencińskiej wybrano 11 radnych Polaków i 1 narodowości żydowskiej, w gminie rudimińskiej, szumińskiej i woroniańskiej wszystkich radnych Polaków, w gminie trockiej 11 Polaków i jednego Tatara, w gminie rodziskiej 7 Polaków i 2 Litwinów, w gminie michalickiej 8 Polaków i 2 Litwinów, wreszcie w gminie mickuńskiej 10 Polaków i 2 Białorusinów.

Rozwiązanie 22 rad miejskich w woj. lubelskiem.

Z Lublina donoszą:

Wojewoda lubelski zarządził rozwiązanie 22 rad miejskich na terenie województwa lubelskiego, z oznaczeniem dnia głosowania na dzień 29 czerwca. Nadto wojewoda zarządził rozwiązanie i wybory do 266 rad gminnych w obrębie województwa.

Wstrzymanie emigracji do Kanady.

Urząd emigracyjny w Warszawie otrzymał zawiadomienie, iż rząd kanadyjski wstrzymał dalszy napływ emigrantów do Kanady. Zarządzeniem tem dotknięta jest również grupa polskich emigrantów, złożona z kilkudziesięciu osób, które w Wejherowie czekały na wyjazd. Rząd poczynił starania, celem przyjęcia tej grupy emigrantów.

Dzień spółdzielczości w Polsce.

Zwyczajem dorocznym Polska urządza w czerwcu „Dzień spółdzielczości“, poświęcony propagandzie wśród najszerszych mas idei kooperacji. W r. b. dzień ten przypadnie dopiero w drugą niedzielę czerwca, tj. 11 bm.

Ministerstwo oświaty uznało ważność przeniesienia propagandy spółdzielczości również do szkół, zalecając urządzenie w tym dniu w szkołach specjalnych pogadanek.

Dzieci polskie z obczyzny na wsi.

Pierwsze partje dzieci polskich z Niemiec i Gdańska przybędą na kolonje letnie już w czerwcu. Każda grupa dzieci spędzi na kolonji miesiąc. Ogółem przybędzie 12.000 dzieci.

Kolonje organizuje Związek Obrony Kresów Zachodnich z p. wojewodziną Soltanową na czele. Protektorat nad kolonjami przyjęła p. prezydentowa Mościcka. Kolonje będą rozsiane po całej Polsce, głównie jednak w woj. poznańskiem, warszawskiem i w **Małopolsce Wschodniej.** Największe kolonje pomieszczą 50 do 60 dzieci, będą jednak i małe na kilkoro dzieci obliczone. Część zgłoszeń na kolonje przyjmują samorządy część organizacje społeczne a nadto przyjmowane są również zgłoszenia osób prywatnych.

Pożary w Pradze i Morawskiej Ostrawie.

Donoszą z Pragi: Nieznaczny pozornie pożar w wielkich salach koncertowych i rozrywkowych „Lucerny“ przybrał jak się okazało poważne rozmiary, gdyż spalona została scena teatrzyku kabaretowego „Komedja“ wraz z dekoracjami. Wobec 3-krotnego wybuchu pożaru w różnych lokalach Lucerny w ciągu 24 godzin przypuszczają władze policyjne, że działa w tym wypadku jakaś ręka zbrodnicza.

Jak donoszą z Ostrawy Morawskiej w koksowni Karolina wybuchł pożar wielkiego zwału węgla. Dzięki szybkiemu dostrzeżeniu niebezpieczeństwa zdołano ogień ugasić i uniknąć wielkich szkód.

Lot nad Oceanem Spokojnym.

Z Honolulu nadchodzi wiadomość, że lotnik japoński Anto zamierza w bliskim czasie podjąć lot z Tokio do Seatle, ponad oceanem Spokojnym. Chodzi tu o odległość 6880 klm., tj. o drogę dłuższą o 100 klm. od drogi przebytej przez Lindbergha. Ten przelot ma finansować jeden z dzienników japońskich.

Missisipi opadła.

Jak donoszą dzienniki amerykańskie z terenu objętego powodzią, wylew rzeki Missisipi ustaje. W największej części terenu woda spadła przecięciowo o 2 mtr. Na samej rzece Missisipi stan wody obniżył się o 23 stopy.

Ujęcie głośnego oszusta polskiego w Strassburgu.

Pisma polskie wymieniały swojego czasu często nazwisko Erwina Stan. Schleyena, który uciekłszy z zakładu w Przedzielnicy, grasował przez kilka miesięcy w Polsce, gdzie dokonał szeregu oszustw, przeważnie na szkodę firm naftowych w ten sposób, że zjawiał się w filjach tych firm i okazując tam fałszowane depesze, pochodzące rzekomo z centrali, polecające wypłacenie mu poważnych kwot, inkasował je a następnie znikał.

Gdy Schleyen czuł, że grunt pod nogami mu się pali, za fałszywym paszportem umknął do Czechosłowacji, a stamtąd przedostał się do Wiednia. Tutaj w podobny sposób usiłował oszukać poważne przedsiębiorstwa austrjackie. Ścigany przez policję wiedeńską, Schleyen umknął w nieznanym kierunku.

W pierwszych dniach kwietnia nadesłał on z Aten dwa listy do sekretarza TOM oraz do zarządu zakładu w Przedzielnicy, w których w niezwykle bezczelnej formie donosi, jak „oskubał kilku filistrów na kwoty sięgające wielu tysięcy dolarów", co mu się udało, gdy zdołał pod przybranem nazwiskiem ks. de Saint Reney, właściciela nieistniejących kopalń węglowych, zaznajomić się z bogatymi ludźmi.

Obecnie Schleyen został ujęty w Strasburgu i w najbliższych dniach będzie przetransportowany do więzienia lwowskiego.

Napad rabunkowy na kasę kolejową.

Z Łodzi donoszą: Nocy ubiegłej dokonano napadu rabunkowego na kasę kolejową w Skalmierzycach. Sprawcy skradli 100 tysięcy złotych. Natychmiast zarządzono pościg i ujęto jednego ze sprawców. Za pozostałymi pościg trwa.

———o§o———

FALA UPAŁÓW. Dzień wczorajszy zaznaczył się nagłą i wielką zwyżką gorąca. Już o godz. 8 rano termometr w Krakowie wskazywał 22 C. w cieniu. Podobny upał wystąpił wczoraj w całym kraju; tak np. w Warszawie o godz. 8 rano było 24 C (w południe 30 C w cieniu), w Lublinie 23 C, we Lwowie, Gdańsku, Pińsku — po 21 C, w Zakopanem i Poznaniu — po 20 C, w Wilnie tylko 15 C.

Dziś w Krakowie już od rana zaznaczył się podobny upał.

O wystąpieniu gorącej fali nadchodzą relacje także z innych obszarów Europy, zwłaszcza z Niemiec, gdzie po dłuższem oziębieniu i chłodach — podobnie jak u nas — nastały nagle upały z silnemi skłonnościami do burz. Wczoraj np. koło Nowego Szczucina w miejscowości pomorskiej Streitrin wystąpił gwałtowny orkan, który szalał tylko 2 minuty, ale zburzył 12 domów, zerwał wiele dachów, z których 10 poniósł na odległość 250 metrów i połamał stare stuletnie drzewa, jak zapałki, grad zaś, towarzyszący burzy, zniszczył doszczętnie zbiory okolicy.

——0——

W SPRAWIE ZNIESIENIA I-EJ KLASY GIMN. Wskutek wiadomości, zamieszczonych w prasie warszawskiej i krakowskiej o zamierzonem przez kuratorja warszawskie i łódzkie zniesieniu I-ej klasy gimnazjalnej w roku szkolnym 1927/26, udała się w dniu 31 maja b. r. delegacja zarządu Okr. krakowskiego T. N. S. W. do p. wicekuratora Przyjemskiego, celem zasiągnięcia informacji, czy podobne zamierzenie istnieje także w kuratorjum krakowskiem.

P. wicekurator, po wysłuchaniu przedstawień delegacji, oznajmił, że zarządzeń takich, odnośnie do szkół średnich na terenie kuratorjum okr. szk. krakowskiego **nie ma**, gdyż ani on takich nie wydawał, ani zarządzenia takiego ministerstwo nie zaleciło.

Wiadomości dzienników, jakoby w innych kuratorjach władze te wydały odnośne zarządzenia na własną rękę, są o tyle nieścisłe, że kuratorjum może je wydać tylko w porozumieniu z ministerstwem W. R. i O. P., względnie na jego wyraźne polecenie.

ŚWIĘTO PRZYSPOSOBIENIA WOJSKOWEGO 20 P. P. Z. K. W sobotę dnia 4 b. m. odbędzie się uroczystość „Święta P. W." rejonu p. w. 20 pp. Ziemi Krakowskiej. W program uroczystości wchodzą: 1) uroczyste nabożeństwo w kościele garnizonowym św. Piotra i Pawła; 2) defilada hufców i oddziałów p. w.; 3) zawody lekkoatletyczne, które odbędą się w tymże dniu od godz. 14—19 na wojskowym stadjonie sportowym na „Małych Błoniach". Po zawodach, rozdanie nagród..

ŚWIĘTO SPOROTOWE GIMNAZJUM VI. IM. TADEUSZA KOŚCIUSZKI W KRAKOWIE NA PODGÓRZU zostało z powodu niepogody przesunięte z dnia 28 maja na dzień 2 b. m. Program święta sportowego pozostaje niezmieniony.

EGZAMIN DOJRZAŁOŚCI W PAŃSTW. GIMNAZJUM VI. IM. T. KOŚCIUSZKI W KRAKOWIE na Podgórzu odbył się pod przewodnictwem Dra Witolda Wilkosza, profesora U. J. w Krakowie, w dniach 23—25 maja b. r. Egzamin dojrzałości złożyli następujący abiturjenci: Cirkot Leon, Dalet Józef, Friedenberg Edward, Futterweid Aron, Gawron Tadeusz, Geneli Bogdan, Godziński Bronisław, Hochsmann Karol, Kanarek recte Brand Leib, Kleinberger Juljan, Krupiński Jerzy Kurzeja Stanisław, Künstler Hirsch, Lehrfeld Chaskel, Lipschitz Dawid, Najder Henryk, Niedzielski Marjan, Nowak Kazimierz, Pachoński Zdzisław, Paczoski Czesław, Palucki Władysław, Pankiewicz Tadeusz, Piniewski Stefan, Rutkowski Andrzej, Seelenfreund Abraham, Sokołowski Jan, Spira Filip, Stefański Michał, Tilles Herman, Weissberg Feliks, Zuckermann Ignacy. Dwóch uczniów aprobowano, jeden uczeń odstąpił.

UNORMOWANIE RUCHU TARGOWEGO. Magistrat wydał obwieszczenie, normujące czas trwania targów oraz godzin wykupna przez handlarzy. I tak targi na wszystkich placach rozpoczynają się zasadniczo w miesiącach letnich, t. j. od 1 maja do 30 września o godz. 5-tej rano i trwają we wtorki i piątki do godz. 2-giej, zaś w inne dni do godz. 12-tej w poł. W innych miesiącach, t. j. od 1 października do 30 kwietnia rozpoczynają się o godz. 6-tej rano i trwają we wtorki i piątki do godz. 1-szej popoł., w inne dni do godz. 12-tej w poł. Wyjątkowo poza godzinami targowemi dozwolona jest sprzedaż w Rynku gł. owoców, jagód i kwiatów w czasie od 1 czerwca do 30 września do godziny 3-ciej popoł. przez miejscowych handlarzy.

Bliższe szczegóły podane są w obwieszczeniu za kratkami magistrackiemi.

Młodzież polska zawczasu przygotowuje się do służby samarytańskiej.

Wielka demonstracja w Warszawie.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Z Warszawy telefonują: **Bardzo miłym fragmentem uroczystości, związanych z kongresem lekarskim** była wczoraj **manifestacja 2.000 młodzieży szkolnej**, zorganizowanej w **100 kołach Polskiego Czerwonego Krzyża.**

Manifestacja odbyła się **na placu Saskim.** Tu ustawiła się **młodzież z transparentami, jak wojsko na rewji. Złożono na grobie Nieznanego Żołnierza wieniec,** poczem odbył się **pochód z orkiestrami.**

Oddziały dziewcząt w białych bluzkach i kapeluszach ze złotą wielką gwiazdą **ruszyły w stronę gości zagranicznych,** znajdujących się w Agrykoli. W pochodzie znajdowały się **liczne grupy etnograficzne,** wśród których maszerowała dziatwa, przybrana w **stroje narodowe najrozmaitszych ludów,** a więc Turków, Japończyków, Włochów, Szkotów a nawet Indjan. Manifestacja miała jako **głębsze znaczenie** zaznaczyć przed obcymi, że **Czerwony Krzyż w Polsce zaprawia już od młodego wieku swoich wychowanków do przestrzegania zasady miłości bliźniego.**

——0——

ZAMKNIĘCIE TARGÓW NA BYDŁO. Ze względu na obecny stan pryszczycy w Krakowie i sąsiadujących powiatach, magistrat zamyka aż do odwołania na podstawie polecenia województwa w Krakowie targi na zwierzęta hodowlane, które odbywały się w piątki w Krakowie na targowicy na Zabłociu. Targi na konie odbywać się będą nadal w każdy wtorek.

CUDEM OCALONA Z DOŁU KLOACZNEGO. Dziś koło godziny 10 przed południem wpadła do dołu kloacznego na podwórzu domu przy ul. Augustjańskiej l. 19, 2-letnia córeczka Weintraubów, Róża. Lokatorzy tej kamienicy pospieszyli nieszczęśliwemu dziecku natychmiast na ratunek. Po dość długich i trudnych poszukiwaniach, zdołano wydobyć je z dołu i —o dziwo! — zupełnie zdrowe. Zawezwany lekarz dyżurny Pogotowia ratunkowego, nie stwierdziwszy, żadnych uszkodzeń, pozostawił je opiece domowej.

POĆWIARTOWANE ZWŁOKI W RZECE. W Dłubni pod Krakowem, gdzie znaleziono niedawno poćwiartowane zwłoki Zofji Paluchowej, wydobyto wczoraj żerdziami z rzeki część tułowia zamordowanej. Poszukiwania w rzece odbywają się w dalszym ciągu, zwłaszcza czynione są poszukiwania na dnie rzeki, celem odnalezienia głowy.

ZBŁĄKANA SŁUŻĄCA. W Ochronie kobiet przy ul. Krupniczej umieszczono służącą, Stefanję Prokopównę z Ryglic, lat 17 liczącą, która wysłana na targ przez swą pracodawczynię, zabłąkała się w Krakowie Prokopówna bowiem przed kilku dniami dopiero przybyła do Krakowa i nie znała adresu mieszkania, jak również nazwiska swych pracodawców.

UBRAŁ SIĘ W SUTANNĘ I OSZUKIWAŁ NAIWNYCH. W ostatnich dniach policja krakowska wpadła na ślad pewnego osobnika, który przybrawszy sutannę, grasował po Krakowie i naciągał łatwowiernych. Przedewszystkiem rzekomy księdzy czynił zakupy po różnych firmach krakowskich i za pobrane towary nie płacił, lecz odsyłał je do różnych zakonów. Ofiarą oszukańczych manipulacyj „księdza" padł cały szereg kupców krakowskich. Jak nas informuje, rzekomy ksiądz dał także kilka gościnnych występów w okolicy Krakowa, gdzie między innymi w Gwizdowie pod Krakowem dokonał poświęcenia młyna, a w innej wiosce słuchał spowiedzi. Stwierdzono, że uszust ów jest prostym chłopem analfabetą ze wsi Biskupice pod Wieliczką i nazywa się Wojciech Kurzawa, liczący lat 33.

SZAFA SKRADZIONA W JASNY DZIEŃ. Rozalja Wetstein, właścicielka składu mebli przy ul. Szpitalnej l. 5, doniosła do policji, że z sieni tego domu skradziono jej między 5 a 7 po południu szafę matową, wartości 70 zł.

WESOŁY PIERWSZY. Dzisiejszej nocy o godz. 2 skradziono w ul. Lubicz Wojciechowi Śledziowskiemu, konduktorowi kolejowemu, gdy wracał w towarzystwie kilku osobników i przygodnej przyjaciółki portfel ze 160 zł. Podobnemu losowi uległ Adolf Nattel, któremu skradziono portfel, gdy spoczął na ławce na plantach. W portfelu znajdowało się 5 dolarów i 9 złotych.

OKRADZIONA W SZKOLE. Z niezamkniętego przedpokoju szkoły zawodowej przy ul. Mikołajskiej skradziono uczenicy Annie Landauównej letni płaszcz damski, wartości 190 zł.

KRADZIEŻ 40 KG. WEŁNY. Nieznani sprawcy dostali się przez otwarte okno do fabryki kilimów przy ul. Zielonej i skradli około 40 kg. wełny, wartości 1000 zł.

PODRZUTEK W UL. ŻABIEJ. Patrolujący policjant w ul. Żabiej natknął się na porzucone w tej ulicy niemowlę płci męskiej, około 8 miesięcy liczące. Podrzutka oddano do Żłóbka, za matką wszczęto poszukiwania.

WJECHAŁ MIĘDZY DWA WOZY TRAMWAJOWE. W ul. Stradom wjechał wózkiem ręcznym między dwa wozy tramwajowe Józef Brózda, skutkiem czego wózek został kompletnie zniszczony, Brózda zaś doznał obrażeń cielesnych. Również i wozy tramwajowe zostały lekko uszkodzone.

AMATOR SUROWEGO JEDWABIU. W czasie ruchu sklepowego w firmie Majer Erteschik przy ul. Grodzkiej, skradł jakiś niewyśledzony sprawca 17 metrów surowego jedwabiu, wartości 800 zł.

——0——

PRZEDSTAWIENIE DLA DZIECI. W czasie świąt, a więc w niedzielę 5 b. m. i w poniedziałek 6 b. m., o godz. 11 przed południem urządza zespół artystów teatru „Nowości" przy ul. Rajskiej, „Poranek dla milusińskich" o bogatym programie: tańce i balety, „W krainie karłów" i „Duża Lala", oraz pantomina baletowa „Żabi Król" z baletnicą M. Rellą na czele, wreszcie baśnie i bajki „Dwie Marysie" i „Świętojańska Noc" w inscenizacji dyr. J. Dobiesława.

WIECZORNICĘ HARCERSKĄ z bogatym programem artystycznym urządza Koło przyjaciół VIII drużyny harcerskiej męsk. w salach saskich przy ul. św. Jana l. 6, w sobotę dnia 4 b. m. o godz. 8. Pozostałe zaproszenia wydaje komitet w VIII drużynie, oraz w sali saskiej między godz. 5—6 w dniu wieczornicy.

ZAWODY PŁYWACKIE W PŁYWALNI Y. M. C. A. W sobotę 4 b. m. odbędą się w pływalni Y. M. C. A. zawody pływackie Program obejmuje biegi indywidualne pań i panów, oraz sztafety. W powyższej imprezie weźmie udział cały szereg młodych zawodników, którzy stanowią doskonały materjał na przyszłość. Początek o godz. 7.10 punktualnie.

KONCERT MANDOLINISTOW. W piątek 3 b. m. zaprodukuje znane powszechnie Akademickie Koło tambur-mandolinistów szereg utworów Plessow'a, Graziani-Walter'a, Eilenberga i innych na wolnem powietrzu, na wielkim tarasie Polskiej Y. M. C. A. Na tarasie będą ustawione stoliki, aby publiczność mogła przysłuchiwać się produkcjom muzycznym przy herbatce. Na miejscu obficie zaopatrzony bufet. Początek punktualnie o g. 8.30 wieczorem. Wstęp 80 gr., a dla uczestników Polskiej Y. M. C. A. 50 groszy.

Z kraju.

ZAĆMIENIE SŁOŃCA, które — jak donosiliśmy — przypadnie dnia 29 b. m. i w północnych krajach Europy będzie całkowite, w Polsce będzie częściowem. W okolicach Gdańska, w chwili największej fazy zasłonięcia, będzie wynosiło aż 0.86 średnicy słońca, w południowych zaś połaciach kraju ulegnie zaćmieniu 0.71 średnicy. U nas początek zaćmienia przypadnie o godz 5.21, koniec o godz. 7.22 czasu środkowo-europejskiego.

Czas całkowitego zaćmienia przejdzie przez Norwegję i Szwecję, dokąd wybierają się ekspedycje naukowe, między innemi i Polska.

PROCES GEN. ŻYMIRSKIEGO, wedle informacyj z Warszawy, wyznaczony został na koniec czerwca. Rozprawie będzie przewodniczył gen. Skierski, a oskarżał będzie prokurator Rumiński. W sprawie gen. Zagórskiego dotychczas niema jeszcze wygotowanego aktu oskarżenia.

WYROK W PROCESIE PROF. WITTIGA Z „ZACHĘTĄ". Warszawski sąd okręgowy ogłosił wczoraj wyrok w procesie prof Edwarda Wittiga contra „Zachęta" w sprawie niedoręczenia artyście w ciągu trzech lat listu poleconego z zamówieniem pracy.

Sąd oddalił powództwo artysty.

Mecenas Czesław Poznański imieniem rzeźbiarza występuje ze skargą apelacyjną.

DELEGACJA SOKOLSTWA AMERYKAŃSKIEGO W WARSZAWIE. W Warszawie bawi delegacja Sokolstwa amerykańskiego na wielkie uroczystości sokolskie we Lwowie w osobach: dr. Romualda Ostrowskiego z Hamond, Ind., W. mistrza kapituły Legji honorowej sok. pol. w Ameryce, jako przew. delegacji druhen: Marji Rozentreter i Heleny Chrzanowskiej i pp. Karola Gustyniaka i Bol. Przygockiego. Delegacja ta przywiozła kilka honorowych odznaczeń dla udekorowania niemi najwybitniejszych Sokołów w Polsce.

ŚWIĘTO PUŁKOWE „LEGJI AKADEMICKIEJ". Dnia 3 b. m. obchodzić będzie swoje święto pułkowe popularna w Warszawie „Legja Akademicka" t. j. 36 p. p. Na uroczystość zapowiedzieli swoje przybycie Prezydent Rzeczypospolitej i marszałek Piłsudski.

KONFISKATA „MYŚLI NARODOWEJ". Wczoraj skonfiskowano ponownie tygodnik „Myśl Narodowa". Konfiskata nastąpiła za felJeton „Liberum veto" Aleksandra Świętochowskiego, fragment komedji wierszowanej Adolfa Nowaczyńskiego p. t. „Warchoł i Miroluba", oraz za sprawozdanie Stanisława Pieńkowskiego z książki Eligjusza Niewiadomskiego p. t. Malarstwo polskie w XIX i XX wieku.

KRWAWY PORACHUNEK MIĘDZY ROBOTNIKAMI. W dniu wczorajszym rozegrał się w Warszawie krwawy porachunek między dwoma pracownikami warszawskiej państwowej fabryki karabinów, Iwanowem i Łazęckim. Późnym wieczorem mieszkańcy domu przy ul Wolskiej 15 zostali zaalarmowani strzałami rewolwerowemi. Sąsiedzi, po wejściu do mieszkania Łazęckiego, znaleźli go leżącego na ziemi z dwoma postrzałami w głowę i dwoma w piersi, zaś Iwanowa martwego z jednym postrzałem w skroń. Na podstawie dochodzeń policyjnych, udało się stwierdzić, że obaj robotnicy żyli ze sobą przez pewien czas w dużej przyjaźni, później jednak Łazęcki zaczął się upijać i urządzać awantury, wskutek czego żona z dzieckiem porzuciła go. Kiedy Łazęcki zaczął Iwanowowi robić wymówki, że uwodzi jego żonę, doszło między nimi do bardzo ostrych starć i Łazęcki przygotował się do zamachu na Iwanowa. Jak wynika z listu tego ostatniego, przeczuwając zamach, postanowił sam rozprawić się ze swoim prześladowcą.

WYPADEK KOLEJOWY. Z Łodzi donoszą: Pomiędzy szosą konstantynowską a srebrzyńską, na bocznicy, przy przetaczaniu wagonów, skutkiem nieostrożności służby kolejowej, nastąpiło zderzenie. Spinacz wozów, Jan Śliwiński, został na miejscu zabity, dwa wagony całkiem rozbite, trzeci częściowo. Wagony zawierały ładunek szkła.

SAMOWOLA POGRANICZNYCH PATROLI BOLSZEWICKICH. Z Wilna donoszą: Dnia 29 maja została zatrzymana przez bolszewików tratwa kupca polskiego na rzecze Dźwinie. Tratwę bolszewicy zwolnili po otrzymaniu łapówki w kwocie 5 dolarów. Przed paru dniami znowu zdarzył się podobny wypadek samowoli. W rejonie Radoszkowicz patrol bolszewicki niespostrzeżenie wpadł na nasze terytorjum, uprowadzając z sobą pastucha i 6 krów. Na skutek energicznej interwencji władz polskich, bolszewicy zwrócili krowy i wydali pastucha.

WYJAZD KS. PRYMASA HLONDA DO RZYMU. Jak donoszą z Poznania, ks. prymas Hlond udaje się w najbliższych dniach do Rzymu, gdzie będzie przyjęty na specjalnej audjencji u Papieża. Wyjazd pozostaje w związku z nominacją ks. prymasa na kardynała.

Zgon ks. prof. dra Szczepańskiego Władysława.

W Insbruku zmarł przebywający tam od dłuższego czasu na kuracji, profesor uniwersytetu warszawskiego na wydziale teologicznym, ks. dr. Władysław Szczepański T. J. Śmierć nastąpiła po operacji kamieni nerkowych.

Ś. p. ks. Władysław Szczepański T. J. urodził się w Małopolsce 1877 r., wstąpił do zakonu Tow. Jezusowego w r. 1891, studja odbywał w Krakowie, Insbruku i Beyrucie. Był przez 9 lat profesorem palestynologji w papieskim instytucie biblijnym w Rzymie, a w r. 1918 objął katedrę pisma św. nowego testamentu w nowoutworzonym wydziale teologicznym uniwersytetu warszawskiego. Cieszył się jako profesor wielkiem poważaniem. Oddawał się też z wielkim pożytkiem pracy naukowo-twórczej. Pisał w kilku językach i należał do znanych dziś pisarzy teologicznych nietylko w Polsce, ale i w całym Kościele katolickim. Był członkiem polskiej Akademji Umiejętności w Krakowie, warszawskiego Tow. naukowego i Tow. nauk w Poznaniu.

Skutkiem ciężkiej choroby przerwał wykłady z początkiem r. 1926 i wyjechał do Tyrolu, gdzie też po długich cierpieniach zmarł dn. 30 maja.

ODZNACZENIE PAPIESKIE DLA WOJEWODY POZNAŃSKIEGO. Z Poznania donoszą: Wojewoda poznański Bniński otrzymał od Papieża za pośrednictwem kardynała prymasa Hlonda, komandorję orderu Piusa, jedno z najwyższych odznaczeń papieskich.

OŚWIADCZENIE POZNAŃSKIEGO ZJAZDU AKADEMICKIEGO. Młodzież akademicka, zebrana na wielkim ogólnym zjeździe w Poznaniu, przesłała na ręce prezydenta Rady ministrów zapewnienie, że jak dotąd, tak i nadal pragnie pracować jedynie dla dobra narodu i państwa.

POLICJANT ZABIŁ KOLEGĘ. Na posterunku w Chojcach st. posterunkowy Solarek zastrzelił w czasie nieostrożnego czyszczenia rewolweru posterunkowego Szczawińskiego, z którym żył w przyjaźni. Solarka aresztowano.

LIKWIDACJA WIĘZIENIA OLKUSKIEGO. Z rozporządzenia władz, więzienie w Olkuszu zostaje zlikwidowane. Część więźniów odesłano w tych dniach do Chęcin, część do Kielc i Sosnowca.

DZIERŻAWA TEATRÓW LWOWSKICH. Rada miejska we Lwowie uchwaliła dnia 31 maja 48 głosami przeciwko 26 wydzierżawienie teatrów na warunkach, uchwalonych przez sekcję finansową i oświatową magistratu, a mianowicie, że przyszły dzierżawca ma prowadzić teatr w obu bydynkach (Teatr Wielki i Nowości) przez 10 miesięcy w roku. Przez pozostałe dwa miesiące winien być czynny przynajmniej jeden teatr. Prowadzone winny być 3 działy teatralne: opera, dramat i operetka. Czynsz dzierżawny ustalono na 1.200 zł. rocznie, płatnych w ratach kwartalnych. Dzieżawca ma złożyć 100.000 zł. kaucji w gotówce w Miejskiej Kasie Oszczędności, pozatem zaś gwarancję dodatkową w wysokości 200.000 zł. w wekslach kaucyjnych, bądź w zabezpieczeniu hipotecznem. Subwencja ze strony gminy m. Lwowa wynosić będzie 420 tysięcy zł., płatnych w ratach dwutygodniowych. Czas trwania dzierżawy określono na 3 lata. Dzierżawca zobowiązać się winien do nieredukowania dotychczasowego składu orkiestry i chóru.

STATEK SZKOLNY „LWÓW". Statek szkolny „Lwów", na którym odbywają praktykę morską uczniowie szkoły morskiej w Tczewie, w tych dniach wyruszył z Gdańska do Gdyni, gdzie czyni ostatnie przygotowania do podróży letnich. W roku bieżącym „Lwów" odbędzie dwa rejsy. W pierwszą podróż po Bałtyku (bez zawijania do obcych portów) wyruszy około 15 czerwca, następnie z początkiem lipca uda się w drugą, dłuższą podróż na południe, prawdopodobnie na morze Śródziemne, do północnych wybrzeży Afryki.

(Kap.) **ULICA WŁAD. ORKANA W SZAFLARACH.** W Szaflarach, powiatu nowotarskiego, nazwano, na podstawie uchwały Rady gminnej, drogę do przystanku kolejowego ul. Władysława Orkana.

Ze świata.

GDAŃSK ZACIĄGNIE POŻYCZKĘ W LONDYNIE. Z Londynu donoszą, iż pożyczka gdańska zaciągnięta zostanie w „British Overseas Bank" na 7 proc. przy kursie 95 za 100.

REPRESJE LITEWSKIE WOBEC UROCZYSTOŚCI OSTROBRAMSKICH. Z Wilna donoszą: Wśród ludności, zamieszkałej stale na terytorjum Litwy, a przechodzącej na naszą stronę dla uprawy roli, tu pozostałej, panuje wielkie przygnębienie z powodu oświadczenia władz litewskich, iż ci mieszkańcy Litwy, którzy zechcą skorzystać z zezwolenia władz polskich i przejdą bez wszelkich trudności na terytorjum Polski, aby udać się na uroczystość koronacji obrazu Ostrobramskiego, utracą prawo powrotu na Litwę.

NIEMIŁA PRZYGODA POSŁA CZESKIEGO W BUDAPESZCIE. „Narodni Listy" donoszą o obrazie, jaka spotkała posła czechosłowackiego w Budapeszcie, Palliera, ze strony prezesa rady ministrów Bethlena, który, zaprosiwszy posła czechosłowackiego na reunion, odwołał swe zaproszenie w dzień przyjęcia, zawiadamiając, że na kolacji będą obecni Habsburgowie i obecność posła Czechosłowacji mogłaby wytworzyć wśród zebranych niemiłą atmosferę. Dziennik wyciąga wniosek, że następstwem obrazy będzie odwołanie posła Palier, niedawno akredytowanego przy rządzie węgierskim i twierdzi, że nietakt ten miał miejsce na rozkaz Habsburgów.

Teatry-Kina-Koncerty

Dnia 2 czerwca

Z TEATRU M. IM. SŁOWACKIEGO. Dziś, we czwartek, po cenach popularnych, „Znak na drzwiach"

Kierownictwo literackie teatru przygotowuje na tydzień Słowackiego artystyczny program, poświęcony dawnym realizacjom dramatów poety w teatrze krakowskim (także w starym gmachu). Instytucje i prywatnych zbieraczy uprasza się o możliwe rychłe nadsyłanie będących w ich posiadaniu przyczynków, pod adresem: Dr. Tadeusz Świątek, Teatr miejski. Materjał ilustracyjny, po dokonaniu reprodukcyj, będzie bezzwłocznie w stanie niezmienionym odesłany posiadaczom. Wszystkie pisma polskie uprasza się o powtórzenie tego komunikatu.

—0—

REPERTUARY:

TEEATR IM. SŁOWACKIEGO:

Czwartek: „Znak na drzwiach" (popularne).
Piątek: „Maleństwo" (popularne).
Sobota: „Rewolucja w Porto Banos" (premjera) nowość.

—0—

Co dzisiaj grają w kinach?

Bagatela: „Miłość" (Elżbieta Bergner).
Nowości: „Djablica" i „Jedna noc" (Rudolf Valentino, Mac Murray i M. Warren).
Promień: „Kwiat nocy" (Pola Negri).
Reduta: „Honor i ojczyzna" i „Dodo na polowaniu".
Sztuka: „Wyprawa myśliwska do Afryki" i „Czworonożny bohater".
Uciecha: „Ostatnia miłość króla", poemat miłości 8 aktów (Dorota Gish).
Wanda: „Strzeżcie się dziewczęta".
Warszawa: „Błazen i woltyżerka" i „Chińska dzielnica w San Francisco".

Z Radjo.

Program stacyj radjofonicznych:

na czwartek 2 czerwca 1927.

Kraków, (422). Godz. 17—17.25: Odczyt pod tyt.: „Zwierzęce szkodniki zbożowe" część II — wygłosi dr. Fudakowski, kustosz Muz. Akad. Umiej.; godz. 17.30—17.55: Odczyt pod tyt. „Wady mowy u dzieci" część II — wygłosi dr. Stępowska; godz. 18—18.40: Transmisja z Warszawy; godz. 18.40—19: Rozmaitości; godz. 19—19.50: Przerwa, ewentualnie komunikaty; godz. 20.30: Audycja krakowska: Koncert prof. Z. Przeorskiego (fort.), St. Siwika (śpiew), Stelli Dortheimerówny (skrzypce).

Warszawa, (1111). Godz. 12: Komunikat lotniczo-meteorologiczny; godz. 15: Komunikat gospodarczy i meteorologiczny oraz nadprogram; godz. 17—17.30: Odczyt p. t.: „Kokaina i opium i ich znaczenie społeczne" — wygłosi dr Mieczysław Proner, st. as. Uniw. Warsz.; godz. 17.30—18: „Wśród książek" najnowsze wydawnictwa, omówi prof. H. Mościcki; — godz. 18: Koncert popołudniowy. Transmisja muzyki tanecznej z kawiarni „Gastronomja" w wykonaniu orkiestry Schüsslera, Pewznera i Sinkowa; godz. 18.40—19: Rozmaitości; godz. 19—19.25: 22-ga lekcja języka angielskiego, lektorka p. M. Cardiner; godz. 19.25—19.40: Komunikat PAT.; godz. 20.30: Koncert wieczorny; godz. 22: Komunikat lotniczo-meteorologiczny, sygnał czasu, nadprogram i komunikat P. A. T.

Poznań, (270). Godz. 17.15—18.45: Koncert popołudniowy. Wykonawcy: Gertruda Konatkowska (fortepian) Józef Madeja (klarnet), Władysław Witkowski (I. skrzypce), Feliks Dąbrowski (II. skrzypce), Jan Rakowski (altówka), Mieczysław Rozmarynowicz (wiolonczela). W programie Trio klarnetowe, Kwintet klarnetowy Mozarta; godz. 18.45—19: Nadprogram; godz. 19—19.25: Pogadanka p. t.: „Wrażenia z wycieczki dziennikarzy polskich do Czechosłowacji" — wygłosi red. Jarochowski; godz. 19.25—19.40: Komunikaty rolniczo-gospodarcze; godz. 19.40—2005: Pogadanka p. t.: „Jakie mamy dowody obrotu ziemi" — wygłosi prof. dr. A. Denizot; godz. 20.05—20.20: Komunikat Z. O. K. Z.; godz. 20.30: Transmisja koncertu z Warszawy.

Berlin, (483 i 566). Godz. 17: Koncert ork.; godzina 20.30: Wieczór muzyki rosyjskiej; godz. 22.30: Muzyka taneczna.

Wiedeń, (517.2). Godz. 11: Koncert ork. symfonicznej; godz. 16.15: Koncert; godz. 20.05: Muzyka operowa.

Brno, (441.2). Godz. 19.15: „Pygmalion" — komedja B. Shawa.

na piątek 3-go czerwca 1927 r.

Kraków, (422). Godz. 17.30—18.40: Transmisja z Warszawy; godz. 18.40—19: Rozmaitości; godz. 19—19.25: Odczyt pod tytułem: „Etyka w szkołach Komisji Edukacyjnej", wygł. dr. Harassek, doc. U. J.; godz. 19.30—19.55: Odczyt pod ty.: „O zawodzie lekarskim" (Z cyklu: Psychotechnika i poradnictwo zawodowe, dla młodzieży kończącej szkoły średnie) — wygłosi dr. W. Medyński; godz. 20—20.15: Przerwa, ewentualnie komunikaty; godz. 20.30: Transmisja z Warszawy.

Warszawa, (1111). Godz. 12: Komunikat lotniczo-meteorologiczny i komunikat „P. A. T."; godz. 15: Komunikat gospodarczy i meteorologiczny oraz nadprogram; godz. 16.3016.15: Komunikat harcerski; godzina 16.45—17.10: Odczyt p. t.: „Strzelectwo jako sport obrony narodowej" — z działu „Sport i wychowanie fizyczne", wygłosi kpt. M. Fularski; godzina 17.35—18.35: Koncert popołudniowy kameralny, poświęcony muzyce angielskiej. Wykonawcy: Leopold Dworakowski (altówka) i prof. Konstanty Heintze (fortepian); godz. 18.30—18.45: Komunikaty oraz nadprogram; godz. 18.45—19: Komunikat „P. A. T."; godz. 19—19.20: Rozmaitości; godz. 19.20—19.35: Komunikat rolniczy; godz. 19.35—20: Odczyt p. t.: „Wartości kulturalne Anglji", wygłosi prof. A. Tretiak; godz. 20.20—20.25: Odczyt o muzyce angielskiej. wygłosi prof. St. Niewiadomski; godz. 20.30: Koncert wieczorny. Angielskie święto narodowe. Wykonawcy: Orkiestra P. R., Chóru Akademickiego Koła Muzycznego, pod dyr. Piotra Maszyńskiego, Berta Crawford (śpiew), dyr. Józef Oziminski (dyrekcja i skrzypce) oraz prof. Ludwik Urstein (akomp.); godz. 22: Komunikat lotniczo-meteorologiczny, sygnał czasu, komunikat „P. A. T.", nadprogram.

Poznań, (270). Godz. 13.30—15: Koncert popołudniowy orkiestry 58 p. p. pod batutą kpt. Chmielewicza; godz. 17.15—18.45: Koncert zespołu kameralnego „Radja Poznańskiego". Wykonawcy: Fr. Łukasiewicz (fortepian), Tad. Szulc i Stanisław Pawlak (skrzypce), Józef Sobierajski (altówka), Jul. Sprzyszewski (wiolonczela) ze współudziałem p. Marji Belgiojosa (sopran). W programie muzyka francuska; godz. 18.45—19: Nadprogram; godz. 19—19.25: Pierwszą pogadankę o „Międzynarodowej sytuacji gospodarczej" wygłosi dr. Marjan Chełmikowski; godz. 19.25—19.40: Komunikaty rolniczo gospodarcze; godz. 19.40—20.05: Pogadanka z radjotechniki, wygłosi dr. B. Lipiński; godz. 20.30: Transmisja z Warszawy.

Berlin, (483.9 i 566). Godz. 17: Recytacje; godz. 17.30 Muzyka Szopena; godz. 20.30: Koncert skrzypkowy; godz. 21: Recytacje; godz. 22.30: Muzyka lekka.

Frankfurt, (428.6). Godz. 20: Koncert wiedeńskiej „Deitschmeister-Kapelle", następnie transmisja koncertu z Kassel.

Monachjum (535.7). Godz. 16: Koncert kwartetu; — godz. 19.30: „Schwarzwaldmaedel", operetka Jessela.

Wiedeń, (517.2). Godz. 16.15: Koncert; godz. 20.05: Ballady; godz. 21.05: Muzyka nowoczesna.

Brno, (441.2). godz. 19.20: Koncert; godz. 20: Dramat; godz. 20.30— 22: Koncert.

Zapiski literackie.

NAJNOWSZE KSIĄŻKI.

1) **Jadwiga Marja Gamska:** Przechodniom. Poezje. Wydawnictwo Zakładu Nar. im. Ossolińskich.

2) **„Bibljoteka beletrystyczna": W. M. Gogol:** Martwe dusze (albo Przygody Czyczykowa). Wydawnictwo J. Mortkowicza. Nakład Tow. Wydawniczego w Warszawie. **Karol Dickens:** Dawid Copperfield. Wydawnictwo J. Mortkowicza. Nakład Tow. Wydawniczego w Warszawie.

3) **„Dobre książki dla młodzieży". E. Nesbit: Przygody młodych Bastablów".** Cz. I i II Nakładem Tow. Wydawniczego. Wydawnictwo J. Mortkowicza.

— **„Kobieta współczesna".** Ukazał się w druku 9-ty Nr. „Kobiety Współczesnej" przynoszący ciekawą treść natury społecznej i bogaty dział literacki. Artykuł wstępny H. Ceysingerówny p. t. „Mężatki" ujmuje niezmiernie trafnie aktualny problem zarobkowej pracy kobiet zamężnych. „O Radości chrześcijańskiej" porusza zagadnienia harmonji i radości życia w pojęciu chrześcijańskiem. W dziale literackim Zofja Nałkowska prowadzi dalszy wątek zajmującej powieści p. t. „Rodzina Marcji". Zwraca uwagę piękna recenzja Józefa Jankowskiego o ostatnim zbiorze poezyj K. Iłłakowiczówny p. t. „Płaczący Ptak". Piękny wiersz „Siejba" Knollówny odznacza się głębokiem ujęciem i oryginalną formą. Jako dodatek dwutygodniowy, dołączony został do „Kobiety Współczesnej" 4-ty numer pisma sportowego „Start", który w artykule wstępnym omawia bolączki nasze w dziedzinie demokratyzacji nauki pływania. Bardzo piękny artykuł dr. M. S. poświęcony został pierwszym taterniczkom polskim. Wskazówki praktyczne „jak urządzić plac tennisowy" niezawodnie przydadzą się wielu szkołom, klubom, a nawet osobom prywatnym. Przegląd pracy w klubach kobiecych, informacyjny artykuł o wychowaniu fizycznem w Austrji i komunikat o obozach uzupełniają bogatą treść numeru.

Śmierć słynnego malarza rosyjskiego.

W tych dniach zmarł w Petersburgu, w 49 roku życia Borys Michałowicz **Kustodjew,** słynny malarz rosyjski. W salonach rosyjskich i zagranicznych wystawiał bardzo wiele, zdobywszy sobie sławne imię przedewszystkiem w zakresie portretu, później w dziedzinie rodzajowej rosyjskiej. Poświęcał się również i rzeźbie z doskonałymi rezultatami. Obrazy tego malarza znajdują się w wielu krajowych i zagranicznych muzeach i galerjach prywatnych. Zmarły następca austrjackiego tronu, arcyks. Ferdynand d'Este, był gorącym wielbicielem Kustodjewa, którego kilka obrazów znajduje się w wiedeńskim Belwederze. Do ostatnich prac Kustodjewa należą dekoracje do komedji „Pchła" w petersburskich i moskiewskich teatrach.

Subwencje Polskiej Akad. Umiejętności na badanie raka i chorób wener.

W uzupełnieniu wiadomości o subwencjach, które przyzna Polska Akademja Umiejętności z funduszu im. ś. p. Pawła Tyszkowskiego na badanie raka i chorób wenerycznych, dowiadujemy się, iż podane tematy konkursowe **nie są warunkiem przyznania subwencyj;** mogą być one udzielone na badania jakichkolwiek problemów, tyczących się raka i chorób wenerycznych. Nagrody konkursowe będą ogłoszone osobno na walnem zgromadzeniu Polskiej Akademji Umiejętności w dniu 11 czerwca bież. roku.

Dział gospodarczy

Nowa ogromna deruta na giełdzie berlińskiej.

Berlin, 2 czerwca (PAT). Na wczorajszej giełdzie **doszło do nowej niesłychanej zniżki pewnych papierów niemieckich. Spadek kursu wynosił 20—40 proc.** W kołach giełdowych panuje **niepokój co do dalszego rozwoju stosunków giełdowych. Jako dzień krytyczny uważany jest piątek,** w którym ma nastąpić wyrównanie do płatności.

Podpisanie traktatu handlowego łotewsko-sowieckiego.

Berlin, 2 czerwca (PAT). „Voss. Ztg." donosi z Rygi, że wczoraj **podpisany został traktat handlowy rosyjsko-łotewski,** który miał wprowadzić znaczne ułatwienia w obrotach gospodarczych między Litwą a związkiem sowietów.

—o§o—

Z łódzkich targów włókienniczych.

Na łódzkim targu wyrobów bawełnianych ruch niewielki, głównie dzięki niedawnej niepogodzie. Fabryki podwyższyły cenniki wskutek podrożenia bawełny od 2—6%. Największy zastój panuje w hurcie, bowiem fabryki mają znaczne zamówienia zagraniczne. Warunki sprzedaży w związku z dość licznemi protestami zostały zaostrzone. Wyjątkowo pewnym klijentom udziela się na całą dostawę kredytu, normalnie odbiorcy płacą 50% gotówką, na resztę zaś otrzymują kredyt wekslowy na 2—3 miesięcy. Najlepiej idą płótna i towary całoroczne, najsłabiej zaś rypsy, głównie na suknie damskie. Wiele zjawisk przemawia za ożywieniem, które będzie panować w sezonie zimowym. Przemysłowcy poczynili już przeważnie umowy z hurtownikami na dostawę większych partyj. Firma L. Geyer poczyniła wielkie inwestycje, sprowadzając kilkadziesiąt maszyn do przędzalni. Rozpoczyna ona po raz pierwszy produkcję towarów białych, wyższogatunkowych.

Na **rynku wyrobów wełnianych** również ruch słaby. Konsumcja na materjały męskie mała, większym popytem cieszą się materjały damskie. Fabrykanci i hurtownicy spodziewają się pewnego ożywienia dopiero z chwilą ocieplena się temperatury. Warunki sprzedaży: 20 proc. gotówką, reszta na weksle z terminem do 70 dni. Wypłacalność zadawalniająca.

—o§o—

Diarjusz ekonomiczny.

— **Posiedzenie Komitetu ekonomicznego Rady ministrów** na którem ma być omówiony całokształt polityki zbożowej odbędzie się w dniu dzisiejszym.

— **Biuro badania cen i Instytut badania konjunktur** ma być założony przy min. przemysłu i handlu. Obie te instytucje będą miały charakter raczej naukowy i będą publikowały szereg wydawnictw.

— **Rząd kanadyjski polecił telegraficznie wstrzymać dalszy napływ emigrantów do Kanady** w związku z złym stanem pogody, spóźnieniem zasiewów i mniejszem zapotrzebowaniem w rolnictwie.

— **Flota handlowa polska powiększa się.** „Żegluga Morska" pertraktuje o nabycie siódmego okrętu towarowego z firmą holenderską. Cena okrętu wynosi 12.500 funtów.

— **Dodatek 3-ci do taryfy towarowej normalnotorowej Kolei Polskiej wchodzi w życie** z dniem 15 czerwca. Dodatek ten zawiera cały szereg zmian i uzupełnień taryfowych.

— **Budowa portu w Gdyni będzie ukończona** przypuszczalnie przed terminem określonym w warunkach umowy na r. 1930, wobec szybkiego tempa prac budowlanych.

— **Onegdaj wybuchł w tartakach na Wileńszczyźnie strajk ogólny.** Robotnicy żądają podniesienia stawek zarobkowych o 50 proc., oraz zawarcia umowy zbiorowej, którąby regulowała warunki pracy i płacy we wszystkich tartakach.

— **Liczba bezrobotnych w Anglji wynosiła 23 ub. m. 978.200 osób.** Jest to cyfra najniższa od r. 1920. Jest ona mniejsza w stosunku do tego samego okresu czasu w r. ub. o 619.479 osób.

—o§o—

Kronika ekonomiczna.

WZROST PRZEWOZU NA POLSKICH KOLEJACH. Na podstawie danych Min. komunikacji o dokonanych przewozach na kolejach polskich w kwietniu r. b. w zestawieniu z przewozami w kwietniu 1916 i 1925 r., przewozy te przestawiają się następująco: (dane wykazują średnie liczby wagonów 15-tonnowych za dzień kalendarzowy, licząc 30-tonnowe wagony za dwie jednostki 15-tonnowe). Ogółem przewieziono średnio dziennie w kwietniu b. r. 14.083 wagonów, w kwietniu 1926 r. dziennie 11.39 wag., a w kwietniu 1925 r. dziennie 11.373 wag. W tej liczbie rozładowano na P. K. P. w kwietniu r. b. 12.013 wag., w kwietniu 1926 r. — 10.067 wag., a w kwietniu 1925 r. — 9.601 wag. Rozładowano w obrębie W. M. Gdańska w kwietniu r. b. 336 wag., w kwietniu 1926 r. — 392 wag., a w kwietniu 1925 r. — 291 wag. Przyjęto z zagranicy dla Polski w kwietniu r. b. 723 wag., w kwietniu 1926 r. — 383 wag. i w kwietniu 1925 r. — 838 wag. Tranzyt przez Polskę wynosił w kwietniu r. b. 1.011 wag., w kwietniu 1926 r. 752 wag., w kwietniu 1925 r. — 643 wag.

DEWASTACJA NASZYCH LASÓW. Ponieważ roczny przyrost masy drzewnej na przestrzeni 9 milj. ha lasów w Polsce wynosi około 21.5 milj. mtr. sześć., przeto powyższa ilość stanowi maximum masy, którą w obecnym stanie lasów, bez naruszenia ich normalnego zapasu, można rocznie rąbać. Faktycznie jednak rąbie się w ostatnich czasach znacznie więcej, przekraczając normalny etat cięć, szczególnie w lasach prywatnych. W ubiegłym np. roku wyrąbano ogółem 31 milj. metrów sześć., czyli przekroczono etat o 9.5 milj. metrów sześciennych.

Roczny przyrost masy drzewnej (21.5 milj. metr. sześć.) daje około 9.5 milj. metr. sześć. drewna zdatnego do przetarcia, — jest to cyfra, jaką osiągnął nasz eksport w r. 1926, wzrastając stale w latach ostatnich.

Z powyższego zestawienia widzimy, że przy obecnym stanie naszych lasów zwiększenie eksportu drewna, o ile będziemy prowadzić racjonalną, a nierabunkową gospodarkę, jest na razie niemożliwe.

PRACE KOMISJI ANKIETOWEJ. Komisja ankietowa dla badania kosztów produkcji i wymiany, istniejąca przy prez. Rady ministrów, ukończyła obecnie wszystkie prace, związane z ułożeniem kwestjonarjuszów, dotyczących ważniejszych gałęzi przemysłu. Ukończono również badania próbne, mające na celu sprawdzenie realności i celowości układu tych kwestjonarjuszów. W ten sposób pierwszy okres prac komisji został ukończony.

Obecnie opracowywany jest program bezpośrednich badań, oraz w związku z tem budżet komisji do końca b. r. kalendarzowego. Badanych będzie jednocześnie 11 gałęzi przemysłu, przewidzianych w odpowiedniem rozporządzeniu. Każda komisja dla poszczególnej gałęzi składać się będzie z trzech członków.

STARE STAWKI CELNE RUMUŃSKIE DLA TOWARÓW WYSŁANYCH PRZED 9 KWIETNIA. Z Bukaresztu donoszą, że rząd rumuński zdecydował się zastosowywać starą taryfę celną w stosunku do towarów importowanych, które wysłane były z zagranicy do dnia 9-go kwietnia włącznie i przybyły na komorę celną rumuńską do końca czerwca drogą lądową, zaś do końca maja drogą wodną.

WIERZYCIELE PRZEDWOJENNI W ŁODZI DOMAGAJĄ SIĘ 100-PROCENTOWEJ WALORYZACJI. W dniu 29 maja odbył się w Łodzi wielki wiec wierzycieli, który swe długotrwałe obrady zakończył powzięciem rezolucji, domagającej się przerachowania wszelkich przedwojennych wierzytelności na 100 proc. Rezolucję tę postanowiono przesłać za pośrednictwem centrali warszawskiego Stowarzyszenia Obrony Wierzytelności Hipotecznych p. Prezydentowi Rzeczypospolitej, Radzie ministrów, oraz specjalnie pp. ministrom skarbu i sprawiedliwości.

WZROST PRODUKCJI ZAPAŁEK W POLSCE. Ostatnie „Wiadomości Statystyczne" przynoszą kilka cyfr ilustrujących stan przemysłu zapałczanego w r. 1926.

W roku ubiegłym czynnych było na ziemiach polskich 10 fabryk zapałek, które wyprodukowały 811,475.000 pudełek po 60 sztuk. W porównaniu ze stanem z lat ubiegłych jest to wzrost, jeżeli się zważy, że w roku 1925 wyprodukowano 671,898.000 pudełek. W statystyce tej uderza szczegół, że wzrost produkcji zapałek nastąpił równocześnie ze zmniejszeniem się ilości fabryk i to o dość pokaźny procent. W roku 1925 bowiem było czynnych 16 zakładów przemysłowych.

Z RYNKU CHEMIKALJÓW. Na rynku chemikaljów ruch znaczny. Daje się zauważyć silne zapotrzebowanie na smołę preparowaną, oraz do budowy dróg, jakoteż pak trwardy. Wobec drobnego stanu zatrudnienia w zakładach impregnacyjnych, zbyt olejów impregnacyjnych dobry. Popyt na naftalin nieco lepszy, aniżeli w kwietniu, zapotrzebowanie na produkty benzolowe zadawalniające. Notowano za 100 kg. loco fabryka bez opakowania: aceton 440—500 zł., alkohol metylowy techniczny — 170, czysty — 250, amonjak skroplony za 1 kg. — 1.80, azotniak mielony za 1 kg. — 1.75, granulowany — 1.95, azotan amonowy za 100 kg. z opakowaniem — 113 zł., benzol handlowy bez opakowania — 105, czysty — 120, chlorek cynku — 50, chlorek wapna bielący — 40, chlorek wapna (Ca C1 2) — 20 do 22 zł., chloroform czysty — 700, dla narkozy — 1.700, fenol czysty — 300, formalina 30 proc. — 210, gliceryna farmaceutyczna — 495, techniczna — 414, karbid — 58 do 62, karbolineum — 42.50, klej kostny — 240, klej skórny — 300, krezol — 97.50, kwas azotowy 112, naftalin surowy prasowany — 34.50, czysty — 65, smoła preparowana — 30.50, soda amoniakalna — 28, kaustyczna — 66, sól glauberska — 16, stearyna — 261, superfosfat 16 proc. — 12.96 do 13.60, toluol czysty 120 zł.

Z RYNKU GARBNIKÓW. Na rynku garbników ruch mniejszy, ponieważ zmniejszyła się praca w garbarniach. Ceny niektórych gatunków od lutego b. r. dość znacznie się podniosły. Ekstrakty zagraniczne suche i płynne krajowe znajdują mniej więcej równy zbyt. Notują za tonnę cif Gdańsk: ekstrakty zagraniczne suche: Forestal Crown 25 Ł. 10 sh., Forestal Mimoza 26 Ł, Forestal Ordinary 24 Ł, ekstrakty płynne krajowe za 1 tonnę loco skład: „Gloria" i Quebracho 19.10 Ł, Mars 20 Ł 10 sh. Ceny ekstraktów krajowych zmian nie wykazują.

—0—

Ze sportu.

SPARTA (Kladno) — CRACOVIA.

Najbliższy przeciwnik białoczerwonych przybywa do Krakowa poprzedzony sławą jednej z najlepszych drużyn amatorskich Czechosłowacji. Publiczność sportowa Krakowa nie miała dotąd sposobności oglądania tej doskonałej drużyny piłkarskiej. To też po podaniu jej zwycięskich wyników ze Spartą, Slavią i D. F. C. z Pragi zainteresowanie wzrosło kolosalnie. Sparta rozegra zawody z Cracovią w niedzielę 5 i poniedziałek 6 czerwca o godz. 5.30 popołudniu w swym składzie reprezentacyjnym, a więc z repr. graczami Czech, Vlachem, Landą, Bartosem i Moserem. Obrońca Hrabe i bramkarz Kotzek z końcem bieżącego sezonu przechodzą do Sparty praskiej. Cracovia wystąpi w obu matchach w swym pełnym, niezmienionym składzie.

TRENER NORLING W KRAKOWIE.

Z przyjazdem wczorajszym do Krakowa słynnego trenera lekkoatletycznego, Norlinga, codzienne treningi dla zawodników K. O. Z. L. A., dla wojskowych urządza się z jego udziałem na garnizonowym stadjonie sportowym, dla panów od godz. 16-tej (4 popoł.), dla pań od godz. 18.30 (6.30 pop.). Wszyscy czynni lekkoatleci powinni korzystać z tak rzadkiej sposobności nauczenia się i przyswojenia sobie techniki i stylu.

ULGI KOLEJOWE DLA UCZESTNIKÓW WYSTAWY SPORTOWEJ.

Wychodząc ze stanowiska, że w interesie publicznym leży, ażeby frekwencja publiczności była na Wystawie Sportowej jak najliczniejsza, Min. Komunikacji przyznało Targom Wschodnim, jako instytucji urządzającej tę Wystawę, ulgę taryfową w wysokości 33⅓% zniżki od ceny biletów jazdy tak dla przejazdu wycieczek zbiorowych, składających się niemniej niż z 30 osób, jak też dla przejazdu osób pojedynczych, udających się do Lwowa, celem zwiedzenia Wystawy Sportowej, z odległości conajmniej 30 klm. Ulgi te realizowane będą w okresie od 3. VI. do 18. VI. włącznie tylko w drodze powrotnej ze Lwowa do pierwotnej stacji wyjazdu, i to w podwójnym wymiarze, t. j. w wysokości 66⅔% na podstawie karty stałego wstępu, wydanej przez Zarząd Targów Wschodnich i zaopatrzonej poświadczeniem, że właściciel karty Wystawę Sportową zwiedził. O ile z ulgi tej chcą korzystać wycieczki zbiorowe, Komitet wycieczkę urządzający, musi zgłosić się pisemnie przynajmniej na 3 dni przedtem do Dyrekcji Kolejowej, w której obrębie leży stacja wyjazdu, lub. co jest praktyczniejsze. wprost do Urzędu stacyjnego stacji wyjazdu. Zgłoszenie powinno zawierać cel podróży, ilość uczestników, oraz datę wyjazdu. Osoby pojedyncze mają zgłaszać się po karty wstępu z poświadczeniem pobytu na Wystawie w Biurze Zarządu Targów Wschodnich na placu wystawowym.

———o§o———

JUBILEUSZOWE ZAWODY LEKKOATLETYCZNE WARTY W POZNANIU. W dniu 5 i 6 b. m. odbędą się na Stadjonie Wojskowym w Poznaniu, ogólno-polskie zawody lekkoatletyczne pań i panów. Zapowiadają się one, jako największa impreza lekkoatletyczna poznańska. Dotychczas zgłoszonych jest 47 zawodniczek i 79 zawodników z wszystkich poważniejszych klubów polskich. Wpłynęły więc zgłoszenia „A. Z. S." warszawskiego i „Polonji", „Pogoni" Lwów; „Cracovii" i „Wisły" Kraków; „Krusche-Ender" i „Ł. K. S." Łódź; 3 p. sap. Wilno; „T. K. S." Toruń; 61 p. p., K. S. „Polonia", „Kopernik" i „Sokół" Bydgoszcz; „A. Z. S." i „St. Mł. P." Poznań — w tem wielka liczba rekordzistek i rekordzistów Polski. Między innemi z Krakowa startują Wiśka i Balcer z Wisły, z Cracovii Buchała i Nowosielski, z pań: Lonka, rekordzistka światowa w rzucie oszczepem; Jasna, rekordzistka Polski w rzucie dyskiem oburącz, oraz Hanka i Skobodówna.

Krakowski Okr. Związek Piłki Nożnej.

Komunikat Zarządu Nr. 11.

1. W związku z odbytem w dniu 13 marca br. Walnem Zebraniem klubów Podokręgu Tarnowskiego stwierdza Zarząd KZOPN-u, że delegat Zarządu na to Walne Zebranie nie powinien był dopuścić do głosowania nad votum nieufności, względnie zaufania dla ustępującego Kierownictwa Podokręgu, ponieważ Kierownik Podokręgu jak i członkowie tegoż wyznaczeni zostali przez Zarząd KZOPN-u jako „komisarze" wobec czego **mogli odpowiadać za swe czynności jedynie i wyłącznie przed władzami KZOPN.**, a nie przed Walnem Zebraniem Klubów Podokręgu Tarnowskiego.

2. Zarząd stwierdza, że w czasie swego urzędowania jako wyznaczony przez Zarząd KZOPN-u Kierownik Podokręgu p. Stanisław Dumański, spełniał powierzone mu funkcje ściśle według istniejących przepisów KZOPN-u oraz wskazówek Wydziału Gier i Dyscypliny.

3. To samo jak w pkt. 2 niniejszego komunikatu odnosi się do innych członków wyznaczonego przez KZOPN. Kierownictwa Podokręgu Tarnowskiego.

4. Wzywa się wszystkie kluby do wpłacenia wkładek za I. i II. kwartał 1927 r. zarówno do KZOPN-u jak i PZPN-u, pod rygorem postanowień statutu KZOPN-u § 6.

5. Wzywa się ponownie KS. Wisłoka Dębica, do podania swego adresu i uregulowania zaległych należności do dnia 10 czerwca br., w przeciwnym razie klub ten zostanie z dniem 11. VI. br. skreślony z listy członków.

6. DOK. Nr. V. w Krakowie uruchomiło ponownie z dniem 1. czerwca br. kurs gimnastyczno-sportowy, na które kluby zrzeszone w KZOPN-ie mogą wysłać 6-ciu uczestników.

Bliższych informacyj udziela Sekretarjat KZOPN-u w godzinach urzędowych (od 5-tej do 7-mej wieczorem) oraz kierownik ośrodka wychowania fizycznego w Krakowie, kpt. L. Frączkiewicz na Stadjonie wojskowym na małych błoniach.

7. Zwraca się uwagę klubom, że w myśl prowizorycznej umowy Komisji 4-ch PZPN-u z Zarządem Polskiej Ligi Piłki Nożnej przechodzenie graczy z klubów Ligowych do klubów zrzeszonych w PZPN-ie i odwrotnie jest z dniem 30 maja br. wstrzymane.

Odpowiedzialny redaktor:
MICHAŁ KONOPIŃSKI.
Wydawca:
Spółka Wydawnicza „REFORMA"
Spółka z ogr. odp.

Drukarnia „Ilustrowanego Kurjera Codziennego" — Kraków, Wielopole 1.